Powszechny

Dziennik praw krajowych i rządowych

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi wraz z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Część XLIII.

Wydana i rozesłana dnia 31. Grudnia 1852.

Allgemeines

Landes-Gesetz- und Regierungsblatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

XLIII. Stück.

Ausgegeben und versendet am 31. December 1852.

409.

S p i s

wyłącznych przywilejów, przez Ministerstwo handlu, przemysłowości i budowli publicznych, nadanych dnia 9. Lipca 1851.

Przywilej, G. C. Fornarze, posiadaczowi fabryki mineralnych kwasów i wyrobów chemicznych w Tryjeście, nadany na lat trzy na wynalazek nowego postępowania przy tworzeniu kwasu siarczanego. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 5198 — H.).

Przywilej, Fryderykowi Roedigerowi we Wiedniu (St. Ulrich nr. 50), na rok jeden nadany na ulepszenia w tworzeniu żrącego zasadowego węglanu sody z pospolitej soli. Opis znajduje się w c. k. niższo-austryjackiem namiestnictwie gdzie go każdy przejrzeć może. Ze względów sanitarnych wykonywaniu tego przywileju nie stoi nic na zawadzie. Przywilejem obdarzony złożył rewers, jakiego się od cudzoziemców wymaga (l. 5227 — H.).

Przywilej, Abrahamowi Stöerowi, kupcowi i bawarskiemu poddanemu, przebywającemu na teraz we Wiedniu (Alservorstadt nr. 200), na lat dwa nadany na wynalazek pewnego, łatwego, taniego, prędkiego i we wszelkich okolicznościach zastosować się dającego sposobu wygubienia myszy polnych, szczurów i myszy domowych. O zachowanie tajemnicy proszono. Ze względów bezpieczeństwa zdrowia przeciw wykonywaniu tego przywileju żadnej nie ma przeszkody, byle tylko przytem sciśle zachowano istniejące przepisy co do sprzedawania trucizny w ogólności, a na wygubienie szczurów i myszy w szczególności. Uprzywilejowany złożył rewers, jakiego się od cudzoziemców wymaga (l. 5228 — H.).

Przywilej, Janowi Piddingtonowi, prywatyzującemu w Brukseli, na ręce Jakóba Franciszka Henryka Hembergera, dyrektora administracyi we Wiedniu (w mieście nr. 785), na lat pięć nadany na wynalazek i ulepszenie konstrukcyi fortepianów, okazującej się w odpowiedniejszej i skuteczniejszej oddźwięczności skrzyni. O zachowanie tajemnicy proszono. Złożono także rewers, jakiego się od cudzoziemców wymaga (l. 5229 — H.).

Przywilej, Józefowi baronowi de Gumppenberg-Poettmes, królewsko-bawarskiemu szambelanowi i okręgowemu inżynijerowi w Augsburgu, na ręce A. Heinricha, sekretarza niższo-austryjackiego towarzystwa przemysłowości we Wiedniu (w mieście nr. 965), na lat pięć nadany na wynalazek projektylów do ręcznej palnej broni, która przez samą eksplozyję prochu tak się rozpręża, iż za jednakiem wypełnieniem gładkich ścian czyli duktów lufy wystrzał bywa jak najdoskonalszy. Na ten wynalazek wydano w Bawaryi przywilej na lat sześć, poczynający od dnia 5. Września 1850. O zachowanie tajemnicy pro-

409.

Verzeichniß

der von dem Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten am 9. Juli 1851 verliehenen ausschließenden Privilegien.

Dem G. C. Fornara, Inhaber einer Fabrik für Mineralsäuren und chemische Produkte in Triest, auf die Erfindung eines neuen Verfahrens bei der Bereitung der Schwefelsäure; auf drei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 5198 — H.).

Dem Friedrich Rödiger, in Wien (St. Ulrich Nro. 50), auf Verbesserungen in der Bereitung ätzender und kohlensaurer Soda aus gemeinem Salze; auf Ein Jahr. Die offengehaltene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung. In öffentlichen Sanitätsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen, der Fremdenrevers liegt vor (Z. 5227 — H.).

Dem Abraham Stöer, Kaufmanne und bairischen Unterthan, derzeit in Wien (Alservorstadt Nro. 200), auf die Erfindung eines Mittels zur sichern, leichten, wohlfeilen, schnellen und unter allen Umständen möglichen Vertilgung der Feldmäuse, Ratten und Hausmäuse; auf zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sanitätsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums unter der Bedingung kein Bedenken entgegen, wenn hierbei die bestehenden Vorschriften über den Giftverkauf überhaupt, und den Verkauf des Ratten- und Mäusegiftes insbesondere genau beobachtet werden. Der Fremdenrevers liegt vor (Z. 5228 — H.)

Dem John Piddington, Privatier in Brüssel, durch Jakob Franz Heinrich Hemberger, Verwaltungsdirektor in Wien (St. Nro. 785), auf eine Entdeckung und Verbesserung in der Konstrukzion der Pianoforte, welche in einer zweckmässigeren Beschaffenheit und Wirkung der Resonanzböden bestehe; auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht. Der Fremdenrevers liegt vor (Z. 5229 — H).

Dem Joseph Freiherrn von Gumppenberg-Pöttmes, k. bairischen Kammerherrn und Bezirks-Ingenieur zu Augsburg, durch A. Heinrich, Sekretär des niederösterreichischen Gewerbvereines in Wien (St. Nro. 965), auf eine Erfindung von Projektilen für Handfeuerwaffen, welche sich lediglich durch die Explosion des Pulvers so ausdehnen, daß die glatten Wände oder Züge des Gewehrlaufes regelmässig ausgefüllt werden, und der möglichst richtige Schuß erzielt werde; auf fünf Jahre. In Baiern ist diese Erfindung seit 5. November 1850 auf sechs Jahre patentirt. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sicherheitsrücksichten steht der Aus-

szono. Ze względów bezpieczeństwa publicznego wykonywanie tegoż żadnych nie napotyka trudności. Uprzywilejowany złożył rewers, jakiego się od cudzoziemców wymaga (l. 5313 — H.).

Przywilej, Karolowi Schedlowi, c. k. uprzywilejowanemu właścicielowi fabryki we Wiedniu (w mieście nr. 101), Albertowi Managetta kawalerowi Lerchenau, ekonomowi w Wiedniu (Neubau nr. 291), i Augustowi Quidde, technikowi z Brunszwiku, przebywającemu na teraz w Wiedniu (Josefstadt nr. 225), na rok jeden nadany na wynalazek wierzchów na wszelkich kominach z łatwością umieścić się dających, nader nieprzyjemne gniecenie się dymu, choćby wiatr w jakimbądź kierunku wiał, zupełnie uchylających, a przytem tanich i trwałych. Opis tego przywileju przechowuje c. k. niższo-austryjackie namiestnictwo, gdzie go każdemu przejrzeć wolno. Ze względów bezpieczeństwa publicznego wykonywanie tegoż na żadną nie natrafia przeszkodę. August Quidde złożył rewers, jakiego się od cudzoziemców wymaga (l. 5348 — H.).

Przywilej, Kasprowi Ackermannowi, miejskiemu piekarzowi we Wiedniu (Leopoldstadt nr. 716), na lat pięć nadany na ulepszenie kształtu pieców piekarskich, za pomocą którego w stosunku do zwyczajnych pieców oszczędza się w materyjałach palnych 50%, i pieczywo w krótszych jak zwykle czasu odstępach do pieca sadzać można. O zachowanie tajemnicy proszono. Ze względów bezpieczeństwa publicznego naprzeciw wykonywaniu tego przywileju nie ma żadnej przeszkody (l. 5349 — H.).

Przywilej, Karolowi hrabiemu Berchtoldowi w Ungarschütz, członkowi niższo-austryjackich stanów i kawalerowi kilku orderów, w Wiedniu (w mieście nr. 1136), i Józefowi Hoffmanowi, prywatyzującemu tamże (Wieden nr. 703), na wynalazek prostego, niekosztownego, bezpiecznie i wygodnie używać się dającego mechanizmu, który będąc dodanym do lokomotywu odpowiednio zbudowanego takie tarcie sprawia, że przezto na górskich kolejach żelaznych po najwyższych pochyłościach, a względnie także i spadzistościach, jakotez na największych skrętach jeździć i takowe przebywać można, nie przydając tem nic do rzeczywistego ciężaru lub potrzebnej wagi lokomotywowej, nie zmieniając istotliwie duktu kolei żelaznej i konstrukcyi tejże, nie narażając na niebezpieczeństwo idące wozy i pociągi z ciężarami, anitež zmniejszając wymagalnego ciężaru i szybkości tychże. O zachowanie tajemnicy proszono. Ze względów bezpieczeństwa publicznego przeciw wykonywaniu tego przywileju żadnej nie ma przeszkody (l. 5378 — H.).

Baumgartner m. p

übung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen. Der Fremdenrevers liegt vor (Z. 5313 — H.).

Dem Karl Schedl, k. k. privilegirten Fabriksbesitzer in Wien (Stadt Nro. 101), Albert Managetta Ritter von Lerchenau, Oekonom in Wien (Neubau Nro. 291) und August Quidde, Techniker aus Braunschweig, derzeit in Wien (Josephstadt Nr. 225), auf eine Erfindung von Schornstein-Aufsätzen, welche bei allen Kaminen leicht angebracht werden können, das höchst unangenehme Niederschlagen des Rauches, der Wind mag von was immer für einer Richtung kommen, gänzlich verhindern, und billig und dauerhaft seien; auf Ein Jahr. Die offengehaltene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung. In öffentlichen Sicherheitsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen. Der Fremdenrevers des August Quidde liegt vor (Z. 5348 — H.).

Dem Kaspar Ackermann, bürgerlichen Bäckermeister in Wien (Leopoldstadt Nro. 716), auf eine Verbesserung in der Form der Backöfen, wodurch im Verhältnisse zu den gewöhnlichen Backöfen ein Brennmaterial-Ersparniß von 50% erzielt, und in kürzeren Zeitabschnitten als sonst gebacken werden könne; auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sicherheitsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 5349 — H.).

Dem Karl Grafen von Berchtold zu Ungarschütz, niederösterreichischen Landstand und Ritter mehrerer Orden, in Wien (Stadt Nro. 1136), und Joseph Hoffmann, Privatier in Wien (Wieden Nro. 703), auf die Erfindung eines einfachen, nicht kostspieligen, sichern und bequem handzuhabenden Mechanismus, welcher an ein entsprechend gebautes Lokomotiv angebracht, eine solche Reibung hervorbringe, daß hiedurch auf Gebirgs-Eisenbahnen die höchsten Steigungen und beziehungsweise ebenso die Gefälle, sowie auch die stärksten Krümmungen befahren und überwunden werden können, ohne die wirkliche Last oder die nöthige Schwere des Lokomotivs zu vermehren, die Eisenbahntrace und deren Konstruirung wesentlich umzugestalten, und ohne die Sicherheit in Fortbringung der Wagen und Lastenzüge zu gefährden, oder die anzusprechende Belastung und Geschwindigkeit derselben zu vermindern; auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sicherheitsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 5378 — H.).

Baumgartner, m. p

410.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych z dnia 12. Lipca 1851,

mocą którego przedłużono czas trwania niektórych przywilejów.

Ministerstwo handlu spowodowanem zostało przedłużyć czas trwania następujących przywilejów, a mianowicie:

1. Pierwotnie Janowi Chrzcicielowi Seidelowi nadany, a potem na jego żonę Karolinę zamężną Philapitschową i jego dzieci przelany przywilej z dnia 18. Maja 1841, na ulepszenie młócarni dnia 14. Października 1839 uprzywilejowanej, na następny rok jeden, t. j. jedynasty.

2. Przywilej, Józefowi Grillmajerowi dnia 25. Maja 1847 nadany na wynalazek w wyrabianiu wszelkich rodzajów wozów z rur ciągniętych z żelaza lub innych jakich kruszców, na dalsze dwa lata, t. j. rok piąty i szósty.

3. Przywilej, Franciszkowi Machtsowi dnia 15. Listopada 1849 nadany na wynalazek nowej kompozycyi kruszcowej, Brytania zwanej, do wyrabiania sprzętów i przedmiotów zbytkowych, na dalsze dwa lata, t. j. rok trzeci i czwarty.

4. Przywilej, Józefowi Palkhowi dnia 12. Maja 1850 nadany na wynalazek i ulepszenie złocistych pendentów od pałaszy, na dalszy, t. j. drugi rok.

5. Przywilej, J. Masse, W. Tribouillet i spółce dnia 14. Maja 1850 nadany na wynalazek i ulepszenie w czyszczeniu tłustych ciał, pochodzenia tak zwierzęcego jako i roślinnego, by je przemysłowo użyć można, na dalszy, t. j. drugi rok.

6. Przywilej, Henrykowi Noblée dnia 14. Maja 1850 nadany na wynalazek lampy z dwoma, albo trzema ciągami, w których esencyjne oliwy bez dymu i woni palą się, na dalszy, t. j. drugi rok.

7. Przywilej, Henrykowi Ungererowi dnia 2. Czerwca 1850 nadany na wynalazek i ulepszenie w wyrabianiu kapeluszów jedwabnych i pilśnianych, na dalszy, t. j. drugi rok.

8. Przywilej, Franciszkowi Krugowi dnia 2. Czerwca 1850 nadany na wynalazek i ulepszenie w wyrabianiu wełnianych porte-d'epées, na dalsze dwa lata, t. j. rok drugi i trzeci.

9. Przywilej, Janowi Jerzemu Popowi dnia 2. Czerwca 1850 nadany na wynalazek anaterynowej wody do płukania ust, na dalszy, t. j. drugi rok.

410.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 12. Juli 1851,

wodurch mehrere Privilegien verlängert werden.

Das Handelsministerium hat nachstehende Privilegien zu verlängern befunden, und zwar:

1. Das ursprünglich dem Johann Baptist Seidel verliehene und seither an seine Gattin Karolina Seidel, verehelichte Philapitsch und dessen Kinder übergegangene Privilegium vom 18. Mai 1841, auf eine Verbesserung der am 14. Oktober 1839 privilegirten Dreschmaschine, auf die weitere Dauer Eines, d. i, des eilften Jahres.

2. Das Privilegium des Joseph Grillmayer, vom 25. Mai 1847, auf eine Erfindung in der Erzeugung aller Gattungen von Wägen, ausgezogenen Röhren von Schmiedeeisen oder anderen beliebigen Metallen, auf die weitere Dauer zweier Jahre, d. i. des fünften und sechsten Jahres.

3. Das Privilegium des Franz Machts, vom 15. November 1849, auf die Erfindung einer neuen Metall-Komposition, Britania genannt, zur Erzeugung von Geräthschaften und Luxusgegenständen, auf die weitere Dauer zweier Jahre, d. i. des dritten und vierten Jahres.

4. Das Privilegium des Joseph Palth, vom 12. Mai 1850, auf die Erfindung und Verbesserung goldreicher Säbelkuppeln, auf die weitere Dauer Eines, d. i. des zweiten Jahres.

5. Das Privilegium des J. Masse, V. Tribouillet und Kompagnie, vom 14. Mai 1850, auf eine Erfindung und Verbesserung im Reinigen der fetten Körper sowohl animalischen als vegetabilischen Ursprunges zur industriellen Benützung, auf die weitere Dauer Eines, d. i. des zweiten Jahres.

6. Das Privilegium des Henri Noblée, vom 14. Mai 1850, auf die Erfindung einer Lampe mit 2 oder 3 Luftzügen, worin die essenziellen Oele ohne Rauch und Geruch brennen, auf die weitere Dauer Eines, d. i. des zweiten Jahres.

7. Das Privilegium des Henrich Ungerer, vom 2. Juni 1850, auf eine Erfindung und Verbesserung in der Fabrikazion von Seiden- und Filzhüten, für die weitere Dauer Eines, d. i. des zweiten Jahres.

8. Das Privilegium des Franz Krug, vom 2. Juni 1850, auf eine Erfindung und Verbesserung in der Verfertigung der Woll-Porte-èpeès, auf die weitere Dauer zweier Jahre, d. i. des zweiten und dritten Jahres.

9. Das Privilegium des Johann Georg Popp, vom 2. Juni 1850, auf die Erfindung eines Anatherin-Mundwassers, auf die weitere Dauer Eines, d. i. des zweiten Jahres.

10. Przywilej, Hermanowi Fryderykowi Rafałowi baronowi Gersheimowi dnia 4. Lipca 1850 nadany na wynalazek w pobielaniu kruszców na zimno, na dalszy, t. j. drugi rok.

11. Pierwotnie Hermanowi Fryderykowi Rafałowi baronowi Gersheimowi nadany, a potem na własność Józefa Dra. Winiwartera i Jerzego Winiwartera przelany przywilej z dnia 2. Czerwca 1850, na wynalazek nowej kompozycyi kruszców, na dalszy, t. j. drugi rok.

Baumgartner, m. p.

411.

Spis

wyłącznych przywilejów, dnia 14. Lipca 1851 nadanych od Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych.

Przywilej, Franciszkowi Horskiemu, dyrektorowi czeskiej szkoły agronomicznej w Liebigitz-Rabin, i radzcy gospodarczemu w Liebigitz w Czechach, na lat sześć nadany na wynalazek machin i narzędzi do siejby i uprawy wszelkich ziemiopłodów drelowanych w brózdeczkach. Opis tegoż przechowuje się w c. k. czeskiem namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 4555—H.).

Przywilej, Franciszkowi Horskiemu, dyrektorowi czeskiej szkoły agronomicznej w Liebigitz-Rabin i radzcy gospodarczemu w Liebigitz w Czechach, na lat sześć nadany na wynalazek machin i narzędzi do siejby i uprawy wszystkich w zrównanej roli drylowanych ziemiopłodów. Opis tegoż przechowuje się w c. k. czeskiem namiestnictwie, gdzie go każdemu przejrzeć wolno (l. 5493—H.).

Przywilej, Janowi Jerzemu Steiningerowi, obywatelowi miasta Wiednia i tamecznemu ajentowi handlowemu (Wieden nr. 933), na rok jeden nadany na wynalazek tak zwanej machiny do dziurawienia i przebijania, za pomocą której z walcowanego żelaza matrzyce śrubowe na zimno w horyzontalnym kierunku wyrabiane być mogą, które daleko piękniejszemi i jednokształtniejszemi się stają, niżeli z kutego w ogniu wyrabianego żelaza, a które także daleko są tańsze. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 5484 — H.).

Przywilej, Wojciechowi Becherowi, fabrykantowi kolorowego papieru i obiciów w Wiedniu (Jaegerzeile nr. 54), na lat dwa nadany na wynalazek wyciskania na wypukło lub na wklęsło ceraty z każdej materyi i w każdym kolorze. Opis tego przywileju przechowuje się w c. k. niższo-austryjackiem namiestnictwie, gdzie go każdemu przejrzeć wolno (l. 5485 — H.).

10. Das Privilegium des Herman Friedrich Raphael Freiherrn von Gersheim, vom 4. Juli 1850, auf eine Erfindung in der Verzinnung von Metallen auf kaltem Wege, auf die weitere Dauer Eines, d. i. des zweiten Jahres.

11. Das ursprünglich dem Hermann Friedrich Raphael Freiherrn von Gersheim verliehene und seither in das Eigenthum des Dr. Joseph Winiwarter und Georg Winiwarter übergegangene Privilegium vom 2. Juni 1850, auf die Erfindung einer neuen Metall-Komposition, auf die weitere Dauer Eines, d. i. des zweiten Jahres.

Baumgartner, m. p.

411.

Verzeichniß der von dem Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten am 14. Juli 1851 verliehenen ausschließenden Privilegien.

Dem Franz Horsky, Direktor der czechischen Ackerbauschule zu Liebigitz-Rabin und Wirthschafts-Rathe zu Liebigitz in Böhmen, auf eine Erfindung von Maschinen und Geräthen zur Saat und Kultur aller auf und in Kämmen gedrillten Feldfrüchte; auf sechs Jahre. Die offengehaltene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. bömischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 4555 — H.).

Dem Franz Horsky, Direktor der czechischen Ackerbauschule zu Liebigitz-Rabin und Wirthschafts-Rathe zu Liebigitz in Böhmen, auf eine Erfindung von Maschinen und Geräthen zur Saat und Kultur aller im geebneten Acker gedrillten Feldfrüchte; auf sechs Jahre. Die offengehaltene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. böhmischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 5493 — H.).

Dem Johann Georg Steininger, Bürger und Handels-Agenten in Wien (Wieden Nr. 933), auf die Erfindung einer sogenannten Loch- und Stoßmaschine, mittelst welcher aus gewalzten Eisen Schraubenmütter auf kaltem Wege in horizontaler Richtung erzeugt werden können, welche viel schöner und gleichförmiger werden, als die aus gehämmerten im Feuer gearbeiteten Eisen, und auch im Preise viel billiger zu stehen kommen; auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 5484 — H.).

Dem Adalbert Becher, Buntpapier- und Tapetenfabrikanten in Wien (Jägerzeile Nro. 54), auf eine Erfindung, Wachstuch von jedem Stoffe und in jeder Farbe erhaben oder vertieft zu pressen; auf zwei Jahre. Die offengehaltene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 5485 — H.).

Przywilej, Janowi Dietzowi, właścicielowi domu i kapelusznikowi w Eberschwang w Górnej Austryi, przebywającemu obecnie w Wiedniu (w mieście nr. 733), na rok jeden nadany na wynalazek kapeluszów pilśnianych nowego rodzaju, sztywnemi nazwanych, odróżniających się od innych takowych kapeluszów nieprzepuszczalnością wody, trwałym kształtem i połyskiem, tudzież nadzwyczajną taniością. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 5486 — H.).

Przywilej, Franciszkowi Majowi, posiadaczowi przywileju w Wiedniu (w mieście nr. 481), na rok jeden nadany na ulepszenie w wachlowaniu sierści kapeluszowej za pomocą cyrkulacyjnego łuku, przezco robota nie tylko bardzo szybko postępuje, lecz także czystsze, delikatniejsze i tańsze kapelusze wyrabiają się. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 5487 — H.).

Przywilej, Franciszkowi Majowi, posiadaczowi przywileju w Wiedniu (w mieście nr. 481), na rok jeden nadany na ulepszenie w wyrabianiu kapeluszów pilśnianych, zasadzającem się na równoczesnem folowaniu i farbowaniu tychże jedną i tąż samą operacyją, przezco chociaż unika się kosztów oddzielnego farbowania, otrzymują jednak kolor daleko piękniejszy i mocniejszy. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 5488 — H.).

Przywilej, Karolowi Koenigowi, posiadaczowi fabryki w Braunhirschengrund (pod Wiedniem nr. 49), na rok jeden nadany na wynalazek aparatu, za pomocą którego wszelkie potrawy pieczone, smażone, a nawet prażone daleko prędzej i lepiej jak dotychczas przyrządzić można. Opis tego przywileju znajduje się w c. k. austryjackiem namiestnictwie, gdzie go każdemu przejrzeć można. Ze względów sanitarnych przeciw wykonywaniu tego przywileju nie stoi nic na zawadzie (l. 5489 — H.).

Przywilej, Janowi Steutterowi, c. k. nadkomisarzowi straży skarbowej w Stein w Austryi Dolnej, na rok jeden nadany na wynalazek materyi, którą użyć można za łącznik przy wszelkich materyjałach palnych służących do wyrabiania wypalanych cegieł i tekturek, nadto do tworzenia ciastowate masy do robienia rekwizytów do zapałków i fidybusów, tudzież szkatułek, figur, tabakierek i fajek, dalej guzików, form, ram do obrazów, nakoniec sprzętów pokojowych. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 5493 — H.).

Baumgartner m. p.

Dem Johann Dietz, Hausbesitzer und Hutmacher zu Eberschwang in Ober-Oesterreich, derzeit in Wien (Stadt Nro. 733), auf die Entdeckung einer neuen Art von Filzhüten, Filzsteifhüte genannt, welche sich durch Undurchdringlichkeit von Wasser, dauerhafte Form, steten Glanz und besondere Billigkeit vor andern Hüten dieser Art auszeichnen; auf ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 5486—H.).

Dem Franz Mai, Privilegiums-Inhaber in Wien (Stadt Nro. 481), auf eine Verbesserung im Fachen der Haare zur Erzeugung der Hüte mittelst eines Zirkulazionsfachbogens, wodurch die Arbeit nicht nur sehr schnell von Statten gehe, sondern auch die Erzeugung reinerer, feinerer und billigerer Hüte erzielt werde; auf ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 5487—H.).

Dem Franz Mai, Privilegiums-Inhaber in Wien (Stadt Nro. 481), auf eine Verbesserung in der Fabrikazion der Filzhüte, bestehend im gleichzeitigen Walken und Färben derselben mittelst einer einzigen Operation, wodurch das kostspielige abgesonderte Färben beseitigt, und eine viel schönere intensivere Farbe erzielt werde; auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 5488 — H.).

Dem Karl König, Fabriksbesitzer am Braunhirschengrund (bei Wien Nro. 49), auf die Erfindung eines Apparates, womit alle Gattungen Speisen durch Braten, Backen, ja sogar durch Dörren viel schneller und besser, als es disher der Fall war, bereitet werden können; auf Ein Jahr. Die offengehaltene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederöstereichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung. In öffentlichen Sanitätsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 5489 — H.).

Dem Johann Steutter, k. k. Finanzwach-Oberkommissär zu Stein in Nieder-Oesterreich, auf die Erfindung eines Stoffes, welcher als Bindungsmittel aller Brennstoffe zur Erzeugung von Brennziegeln und zur Verfertigung von Pappendeckel, dann zur Erzeugung einer teigartigen Masse behufs der Verfertignng von Zündhölzchen- und Fidibusrequisiten, Schatullen, Figuren, Tabakdosen und Tabakpfeifen, Knöpfe, Formen, Bilderrahmen und Zimmereinrichtungsstücken verwendet werden könne; auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 5493 — H.).

Baumgartner, m. p.

412.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych, wydane dnia 17. Lipca 1851,

którem ogłasza się przelanie przywileju Ferdynandowi Schlee'owi dnia 16. Września 1850 nadanego, na osobę Ignacego Wertfeina.

Ministerstwo handlu przyjęło do wiadomości i wciągnęło do spisu doniesienie, jako Ferdynand Schlee, miejski ślusarz w Wiedniu (Alservorstadt nr. 171), przywilej pod dniem 16. Września 1850 nadany na poprawę przezeń zrobionego zamku, mocą zlewku z dnia 30. Czerwca 1851 odstąpił Ignacemu Wertfeinowi.

Baumgartner m. p.

413.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych, wydane dnia 21. Lipca 1851,

mocą którego przywilej dnia 22. Lutego 1849 Drowi. Franciszkowi Spitalerowi, nadany na wynalazek nowych gąsiorów na ocet, przedłuża się na rok czwarty, piąty i szósty.

Ministerstwo handlu uznało za stosowne, przywilej Drowi. Franciszkowi Spitalerowi, c. k. lekarzowi okręgowemu w Mattighofen w Austryi Górnej, pod dniem 22. Lutego 1849 nadany na wynalazek nowych gąsiorów na ocet, przedłużyć na rok czwarty, piąty i szósty.

Baumgartner m. p.

414.

Rozporządzenie Ministertwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych, wydane dnia 21. Lipca 1851,

mocą którego ogłasza się, jako Kajetan (Gaetano) Pizzighelli, nadany sobie pod dniem 14. Kwietnia 1851 przywilej, przelał na osobę Kaspra Bindera.

Własność przywileju Gaetana Pizzighelliego pod dniem 14. Kwietnia 1851 na wynalazek w wyrabianiu czaków pilśnianych i kapeluszów stosowanych nadanego, została dnia 2. Maja 1851 przelaną na osobę Kaspra Bindera.

Baumgartner m. p.

412.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 17. Juli 1851,

womit die Uebertragung des dem Ferdinand Schlee, am 16. September 1850 ertheilten Privilegiums an Ignaz Wertfein kundgemacht wird.

Das Handelministerium hat die Anzeige, daß Ferdinand Schlee, bürgerlicher Schlossermeister in Wien (Alservorstadt Nro. 171), sein Privilegium, vom 16. September 1850, auf die Verbesserung eines eigens konstruirten Schlosses laut Zessions-Urkunde vom 30. Juni 1851 an Ignaz Wertfein übertragen habe, zur Wissenschaft und in Vormerkung genommen.

Baumgartner m. p.

413.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 21. Juli 1851,

wodurch das dem Dr. Franz Spitaler am 22. Februar 1849 verliehene Privilegium auf die Erfindung einer neuen Art Essigständer auf das vierte, fünfte und sechste Jahr verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das Privilegium des Doktor Franz Spitaler, k. k. Bezirksarztes zu Mattighofen in Ober-Oesterreich, von 22. Februar 1849, auf die Erfindung einer neuen Art Essigständer, auf das vierte, fünfte und sechste Jahr zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

414.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 21. Juli 1851,

wodurch die Uebertragung des dem Gaetano Pizzighelli am 14. April 1851 ertheilten Privilegiums an Kaspar Binder kundgemacht wird

Das Eigenthum des Privilegiums des Gaetano Pizzighelli vom 14. April 1851, auf eine Erfindung in der Erzeugung von Filz-Czakos und Stulphüten wurde unterm 2. Mai 1851 an Kaspar Binder übertragen.

Baumgartner m. p.

415.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych z dnia 21. Lipca 1851,

którem przedłużono na czas dalszy niektóre przywileje.

Ministerstwo handlu przedłużyło na czas dalszy następujące przywileje:

1. Przywilej, Fryderykowi Heindoerfferowi, technikowi w Wiedniu, dnia 12. Maja 1850 nadany na wynalazek wyłącznego użycia prętów żelaznych zamiast drzewa na główne wiązanie pudeł u wozów kolei żelaznej; na rok drugi.

2. Przywilej, Teresie Preschel, małżonce chemika i właściciela fabryki w Wiedniu, dnia 19. Lipca 1847 nadany na wynalazek zapałek do cygarów, a w ogólności do tytuniu; na rok piąty.

3. Przywilej, Wilhelmowi Konraetzowi, fabrykantowi wyrobów z srebra chińskiego w Wiedniu, dnia 22. Czerwca 1849 nadany na wynalazek w fabrykacyi kruszcowych sztućców i łyżek stołowych; na rok trzeci.

4. Przywilej, Karolowi Girardetowi, c. k. upoważnionemu fabrykantowi towarów skórzanych w Wiedniu, dnia 8. Czerwca 1849 nadany na wynalezienie kruszcowych ramek do cygarniczek, kalet, pudełek na rękawiczki, necessaires i innych przedmiotów tego rodzaju; na rok trzeci.

5. Przywilej, Adolfowi de Herz, prywatyzującemu w Wiedniu, dnia 5. Lipca 1850 nadany na wynalezienie machiny centryfugalnej do czyszczenia i klarowania uformowanych cukrów; na rok drugi.

6. Przywilej, Pawłowi Bogufałowi Meissnerowi, pensyjonowanemu profesorowi w Wiedniu, dnia 12. Sierpnia 1850 nadany na wynalezienie przyrządu do ogrzewania i przewietrzania wozów kolei żelaznej, jak i miejsc zamkniętych na okrętach parowych i żaglowych; na rok drugi.

7. Przywilej, Józefowi Texerowi, właścicielowi przywileju i Edwardowi Texerowi fabrykantowi czekolady w Wiedniu, dnia 16. Lipca 1842 nadany na udoskonalenie uprzywilejowanej pod dniem 30. Grudnia 1839 machiny do robienia czekolady; na rok dziesiąty.

8. Przywilej, Izaakowi Loeblowi Pulwermacherowi, mechanikowi z Wrocławia, zamieszkałemu w Wiedniu, dnia 5. Lipca 1850 nadany na udoskonalenie w konstrukcyi i wyrabianiu hydroelektrycznych woltajskich łańcuszków; na rok drugi.

9. Przywilej, Izaakowi Loeblowi Pulwermacherowi, mechanikowi z Wrocławia, zamieszkałemu w Wiedniu, dnia 5. Lipca 1850 nadany na wynalazek i udoskonalenie w wyrabianiu i konstrukcyi woltaelektrycznych ruchomych hydro-łańcuszków i aparatów indukcyjnych; na rok drugi, nakoniec

415.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 21. Juli 1851,

wodurch mehrere Privilegien verlängert werden.

Das Handelsministerium hat nachstehende Privilegien zu verlängern befunden:

1. Das Privilegium des Friedrich Heindörffer, Technikers in Wien, vom 12. Mai 1850, auf eine Erfindung in der ausschließenden Anwendung von Eisenrippen statt des Holzes zu dem Hauptgerippe der Eisenbahn-Wagenkästen; auf das zweite Jahr.

2. Das Privilegium der Theresia Preschel, Chemikers- und Fabriksinhabers-Gattin in Wien, vom 19. Juli 1847, auf die Erfindung von Zigarren- überhaupt Tabaks-Zündern; auf das fünfte Jahr.

3. Das Privilegium des Wilhelm Conraetz, Chinasilber-Fabrikanten in Wien, vom 22. Juni 1849, auf eine Erfindung in der Fabrikazion metallener Eßbestecke, auf das dritte Jahr.

4. Das Privilegium des Charles Girardet, k. k. landesprivilegirten Lederwaaren-Fabrikanten in Wien, vom 8. Juni 1849, auf die Erfindung von Metallrahmen zu Zigarren-Etuis, Geldtaschen, Handschuh-Kasseten, Necessaires und anderer Gegenstände dieser Art; auf das dritte Jahr.

5. Das Privilegium des Adolf von Herz, Privatiers in Wien, vom 5. Juli 1850, auf die Erfindung einer Zentrifugal-Maschine zum Reinigen und Klarziren der geformten Zucker; auf das zweite Jahr.

6. Das Privilegium des Paul Traugott Meisner, pensionirten Professors in Wien, vom 12. August 1850, auf die Erfindung eines Heiz- und Ventilazions-Apparates für Eisenbahn-Wägen, sowie für geschlossene Räume auf Dampf- und Segelschiffen; auf das zweite Jahr.

7. Das Privilegium des Joseph Ferer, Privilegiums-Inhabers, und Eduard Ferer, Chokolademachers in Wien, vom 16. Juli 1842, auf eine Verbesserung der unterm 30. Dezember 1839 privilegirten Chokolade-Maschine; auf das zehnte Jahr.

8. Das Privilegium des Isaak Löbl Pulvermacher, Mechanikers aus Breslau, wohnhaft in Wien, vom 5. Juli 1850, auf eine Verbesserung in der Konstrukzion und Erzeugung hydroelektrischer voltaischer Ketten; auf das zweite Jahr.

9, Das Privilegium des Isaak Löbl Pulvermacher, Mechanikers aus Breslau, wohnhaft in Wien, vom 5. Juli 1850, auf eine Erfindung und Verbesserung in der Erzeugung und Konstrukzion voltaelektrischer ambulanter Hydro-Ketten und Indukzions-Apparate; auf das zweite Jahr, endlich

10. przywilej, Janowi Gschneidlerowi, ślusarzowi w Wiedniu, dnia 4. Lipca 1850 nadany na wynalazek w fabrykacyi kłódek żelaznych do drzwi lub skrzyń; na rok drugi.

Baumgartner m. p.

416.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych, wydane dnia 21. Lipca 1851,

którem przedłużono na dalszy rok jedenasty nadany pod dniem 28. Czerwca 1841 Józefowi Weissowi, a przez tegoż na syna Karola Weissa odstąpiony przywilej, na wynalazek robienia bawełny leśnej.

Ministeryjum handlu raczyło przywilej pierwotnie Józefowi Weissowi w Zuckmantel na Szląsku, dnia 28. Czerwca 1841 nadany na wynalazek wydobywania z dotąd wcale niezważanej rośliny włókna, zwanego bawełną leśną przydatnego do rozmaitych technicznych celów, któryto przywilej na własność syna tegoż Karola Weissa odstąpionym został.

Baumgartner m. p.

417.

S p i s

wyłącznych przywilejów, od Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych nadanych pod dniem 22. Lipca 1851.

Przywilej, Janowi Henrykowi Fraenzlowi, fabrykantowi wyrobów srebrnych w Wiedniu, (Altlerchenfeld nr. 26), nadany na rok jeden na wynalazek, w skutek którego z blachy żelaznej wyrabia się stal do robienia ram wszelkiego rodzaju, przezco przy oszczędzeniu węgli stal prędzej się produkuje. O zachowanie tajemnicy proszono. Pod względem bezpieczeństwa publicznego wykonywaniu tego przywileju nic nie przeszkadza (l. 5602 — H.).

Przywilej, Bertoldowi Fischerowi, właścicielowi giserni żelaznej i wyrobów ze stali w Traisen pod Lilienfeld w Dolnej Austryi, na ręce Dra. Augusta Budińskiego, nadwornego i sądowego adwokata w Wiedniu (w mieście nr. 541), nadany na lat dwa na wynalezienie nowego rodzaju stali damasceńskiej, przezco wszelkie damascenowanie uskutecznić można, którego rysunek albo oryjentalnemu damascenowaniu się równa, albo regularne figury i napisy przedstawia

10. das Privilegium des Johann Gschmeidler, Schloßers in Wien, vom 4. Juli 1850, auf eine Erfindung in der Erzeugung von Vorhäng-, Thür- oder Kastenschlössern; auf das zweite Jahr.

Baumgartner m. p.

416.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 21. Juli 1851,

womit das dem Joseph Weiß am 28. Juni 1841 verliehene und mittelst Zession an seinen Sohn Karl Weiß übertragene Privilegium auf die Erfindung Waldwolle zu bereiten, auf das eilfte Jahr verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das ursprünglich dem Joseph Weiß zu Zuckmantel in Schlesien verliehene und mittelst Zession vom 15. April l. J. in das Eigenthum seines Sohnes Karl Weiß übertragene Privilegium vom 28. Juni 1841 auf die Erfindung, aus einem gang unbeachteten Pflanzenstoffe eine zu verschiedenen technischen Zwecken taugliche Faser, Waldwolle genannt, zu bereiten, auf das eilfte Jahr zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

417.

Verzeichniß

der von dem Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten am 22. Juli 1851 verliehenen ausschließenden Privilegien.

Dem Johann Heinrich Fränzl, Silberarbeiter in Wien (Altlerchenfeld Nro. 26) auf eine Erfindung, aus Eisenblech einen Stahl zur Verfertigung von Rahmen aller Art zu erzeugen, wodurch eine Ersparniß an Kohlen und eine schnellere Erzeugung des Stahles erzielt werde; auf ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sicherheitsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 5602—H.).

Dem Berthold Fischer, Eisenguß- und Stahlwaaren-Fabriksbesitzer zu Traisen nächst Lilienfeld in Nieder-Oesterreich, durch Dr. August Budinski, Hof- und Gerichtsadvokaten in Wien (Stadt Nro. 541), auf die Erfindung einer neuen Art Damaststahl, wodurch jede beliebige Damaszirung erhalten werden könne, derer Zeichnung entweder der orientalischen Damaszirung gleiche, oder regelmäßige Figuren und Inschriften vorstelle; auf zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentli-

O zachowanie tajemnicy proszono. Pod względem bezpieczeństwa publicznego przeciw wykonywaniu tego przywileju nic nie stoi na zawadzie. Uprzywilejowany złożył rewers, jakiego się od cudzoziemców wymaga (l. 5603 — H.).

Przywilej, Wilhelmowi Samuelowi Dobbsowi, fabrykantowi maszyn w Peszcie, na ręce Dra. Franciszka Wertfeina, c. k. niższo-austryjackiego notaryjusza w Wiedniu (w mieście nr. 469), nadany na rok jeden na wynalazek nowej maszyny parowej z balansem czyli dźwignią z ruchem sanek. Opis tego przywileju złożono w c. k. niższo-austryjackiem namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może. Pod względem bezpieczeństwa publicznego wykonywaniu tego przywileju nic nie przeszkadza. Uprzywilejowany złożył rewers, jakiego się od cudzoziemców wymaga (l. 5604 — H.).

Przywilej, Gustawowi Palmerowi Hardingowi, kupcowi hurtowemu sztucznego kwiecia w Londynie (nr. 6 Bartlets Buildings Holborn), na ręce Dawida Speckera w Wiedniu (Jägerzeile nr. 29), nadany na rok jeden na wynalezienie sposobu zastąpienia tak pojedynczych, jakoteż dotychczas używanych podwójnych guzików, szpinek, agraf, szpilek i innych podobnych przedmiotów, używanych do wszelkiego rodzaju ubiorów. We Francyi wynalazek ten patentowano na lat piętnaście, począwszy od dnia 15. Lipca 1850. Opis tego przywileju złożono w c. k. niższo-austryjackiem namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może. Uprzywilejowany złożył rewers, jakiego się od cudzoziemców wymaga (l. 5605 — H.).

Przywilej, Jakóbowi Franciszkowi Henrykowi Hembergerowi, dyrektorowi administracyi w Wiedniu (w mieście nr. 785), nadany na lat pięć na wydoskonalenie elektromagnetycznych telegrafów, przezco we względzie tego przedmiotu osięga się skutek lepszy. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 5612 — H.).

Przywilej, Jakóbowi Franciszkowi Henrykowi Hembergerowi, dyrektorowi administracyi w Wiedniu (w mieście nr. 785), nadany na lat pięć na poprawę w urządzeniu, w skutek której majtkowie na pokładzie okrętowym, nie opuszczając pokładu, rozpuścić lub zwinąć mogą żagle marsowe czyli zwierzchnie, także i żagiel środkowy i dolny wszystkich w maszty z czworokątnemi stawami opatrzonych okrętów, przezco większą szybkość w wykonywaniu i ściślejszą kontrolę siły poruszającej się zyskując, oszczędza się znacznie czasu i pracy. Opis tego przywileju złożony jest w c. k. niższo-austryjackiem namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 5647 — H.).

Przywilej, Janowi Seitzowi, komisyjonarzowi handlowemu w Wiedniu (Wieden nr. 903), na rok jeden nadany na udoskonalenie w rafinowaniu oleju (oliwy) do oświetlania, które w tem się okazuje, iż lampy od rafinowanego w ten sposób oleju nie tyle cierpią i mniej się rujnują, jak dotąd przy używaniu zwyczajnego tak nazwanego najwyborniejszego podwójnie rafinowanego oleju.

chen Sicherheitsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen. Der Fremdenrevers liegt vor (Z. 5603 — H.).

Dem Wilhelm Samuel Dobbs, Maschinenfabrikanten in Pesth, durch Dr. Franz Wertfein, k. k. niederösterreichischen Notar in Wien (Stadt Nr. 469), auf die Erfindung einer neuen Dampfmaschine mit Balancier oder Hebel mit Schlittenbewegung; auf Ein Jahr. Die offengehaltene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung. In öffentlichen Sicherheitsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen. Der Fremdenrevers liegt vor (Z. 5604 — H.).

Dem Gustav Palmer Harding, Großhändler mit künstlichen Blumen in London (Nro. 6. Bartlets Buildings Holborn), durch David Specker in Wien (Jägerzeile Nro. 29) auf eine Erfindung, sowohl die einfachen, als auch die bisher angewendeten doppelten Knöpfe, Haken, Agraffen, Vorstecknadeln und andere ähnliche Gegenstände, welche bei Kleidungen jeder Gattung im Gebrauche sind, auf vortheilhafte Weise zu ersetzen; auf Ein Jahr. In Frankreich ist diese Erfindung seit 15. Juli 1850 auf 15 Jahre patentirt. Die offengehaltene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung. Der Fremdenrevers liegt vor (Z. 5605 — H.).

Dem Jakob Franz Heinrich Hemberger, Verwaltungsdirektor in Wien (Stadt Nro. 785), auf eine Verbesserung an der Konstrukzion der Elektro-Magnet-Telegraphen, wodurch in dem Zwecke des Gegenstandes ein günstigerer Erfolg erzielt werde; auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 5612 — H.).

Dem Jakob Franz Heinrich Hemberger, Verwaltungsdirektor in Wien (Stadt Nro. 785), auf eine Verbesserung, wornach die Matrosen auf dem Schiffsverdecke, ohne dasselbe verlassen zu müssen, die Mars- oder Obersegel, die Oberbramsegel und die Niedersegel der mit Viereckzügen bemasteten Schiffe auflugen oder beisetzen können, wodurch mehr Schnelligkeit in der Ausführung, eine größere Kontrole der Motorkraft, und eine bedeutende Ersparniß an Zeit und Arbeit erzielt werde; auf fünf Jahre. Die offengehaltene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Zahl 5647 — H.).

Dem Johann Seitz, Handlungs-Kommissionär in Wien (Wieden Nro. 903), auf eine Verbesserung im Raffiniren des Brennöles, welche darin bestehe, daß die Lampen durch das auf diese Art raffinirte Brennöl viel weniger angegriffen und ruinirt werden, als es bisher bei dem gewöhnlichen sogenannten feinsten doppelt raffinirten Brennöle der Fall war; auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht.

O zachowanie tajemnicy proszono. Pod względem przepisów sanitarnych przeciw wykonywaniu tego przywileju nie stoi nic na zawadzie (l. 5765 — H.).

Baumgartner m. p.

418.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych, wydane dnia 23. Lipca 1851,

jako przywileje, mianowicie: Tomasza Russela Cramptona z dnia 31. Grudnia 1846, Alfreda Bretta a razem Jerzego Littlego z dnia 14. Stycznia 1848, i C. E. Marcyego z dnia 7. Lutego 1849, dla zaniechanego wykonywania za zgasłe uznają się.

Z powodu niewykonywania ogłaszają się niniejszem zgasłemi następujące przywileje, a mianowicie: Tomasza Russela Cramptona z dnia 31. Grudnia 1846 na ulepszenie w konstrukcyi lokomotywów; Alfreda Bretta i Jerzego Littlego z dnia 14. Stycznia 1848 na udoskonalenia elektrycznych telegrafów, i C. E. Marcyego z dnia 7. Lutego 1849 na ulepszenie w wyrabianiu stali.

Baumgartner m. p.

419.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych, wydane dnia 23. Lipca 1851,

jako przywilej Ignacemu Gessmanowi dnia 12. Sierpnia 1850 nadany na wynalazek mydła czyszczącego bieliznę, z powodu dobrowolnego złożenia za zgasły ogłasza się.

Przywilej Ignacemu Gessmanowi, dnia 12. Sierpnia 1850 nadany na wynalazek mydła czyszczącego bieliznę, uznaje się zgasłym za dobrowolnem zrzeczeniem się posiadacza.

Baumgartner m. p.

420.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych, wydane dnia 23. Lipca 1851,

jako przywilej Henryka wice-hrabi de Ruoltz z dnia 7. Lutego 1849, z powodu niewykonywania tegoż za zgasły ogłasza się.

Przywilej Henrykowi wice-hrabiemu de Ruoltz dnia 7. Lutego 1849 nadany na wynalazek rozkładania kruszców i przymieszywania dosady drogą galwano-elektryczną, ponieważ go nie wykonywano, uznany został za zgasły.

Baumgartner m. p.

In öffentlichen Sanitätsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 5765 — H.).

Baumgartner m. p.

418.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 23. Juli 1851,

wodurch die Privilegien des Thomas Russel Crampton vom 31. Dezember 1846, des Alfred Brett und Georg Little vom 14. Jänner 1848, und des C. E. Marcy vom 7. Februar 1849, wegen unterlassener Ausübung für erloschen erklärt werden.

Wegen unterlassener Ausübung sind die Privilegien des Thomas Russel Crampton, vom 31. Dezember 1846, auf Verbesserung in der Konstrukzion von Lokomotiven, des Alfred Brett und Georg Little vom 14. Jänner 1848, auf Verbesserungen von elektrischen Telegraphen, und des C. E. Marcy, vom 7. Februar 1849, auf eine Verbesserung der Fabrikazion von Stahl als erloschen erklärt werden.

Baumgartner m. p.

419.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 23. Juli 1851,

wodurch das Privilegium des Ignaz Geßmann vom 12. August 1850, auf die Erfindung einer Wäschereinigungsseife, durch freiwillige Zurücklegung für erloschen erklärt wird.

Das Privilegium des Ignaz Geßmann vom 12. August 1850, auf die Erfindung einer Wäschereinigungsseife, ist durch die freiwillige Zurücklegung des Besitzers erloschen.

Baumgartner m. p.

420.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 23. Juli 1851,

wodurch das Privilegium des Heinrich Vicomte de Ruolz vom 7. Februar 1849, wegen unterlassener Ausübung für erloschen erklärt wird.

Das Privilegium des Heinrich Vicomte de Ruolz vom 7. Februar 1849 auf eine Erfindung der Ausscheidung und Legirung der Metalle auf galvanisch-elektrischem Wege, ist wegen unterlassener Ausübung als erloschen erklärt worden.

Baumgartner m. p.

421.

Spis

wyłącznych przywilejów, od Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych pod dniem 31. Lipca 1851 nadanych.

Przywilej, Janowi Jerzemu Kochowi, zawiadowcy gorzelni spirytusowej w Wiedniu (Alservorstadt, Adlergasse nr. 157), na lat dwa nadany na wynalazek robienia drożdżanki (drożdży prasowanych) bez użycia żytniej razowej mąki i bez gorzelni spirytusowej w nowy sposób przy mniejszym o 30/% nakładzie, a równie dobrych, jak drożdże dotychczas znane. O zachowanie tajemnicy proszono. Pod względem policyi zdrowia wykonywanie tego przywileju na żadne nie napotyka trudności. Złożono także rewers, jakiego się od cudzoziemców wymaga (l. 5787 — II.).

Przywilej, Bogumiłowi Loefflerowi, upoważnionemu fabrykantowi wyrobów blaszanych w Wiedniu (St. Ulrich nr. 8), na rok jeden nadany na wynalazek robienia wszelakich rysunków (krajobrazów, figur, rysowanych polowań lub zwierząt i t. d.) zapomocą litograficznych odcisków we wszystkich barwach, jakie mają metale i bronzy na galanteryjnych łakierowanych wyrobach blaszanych, drewnianych i z masy papierowej. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 5804—II.).

Przywilej, Fryderykowi Dorschelowi, złotnikowi a razem i srebrnikowi w Wiedniu (Neubau nr. 132), na lat dwa nadany na udoskonalenie maszynek od kawy połączonych z przyrządem na śmietankę, pzezco z takowej jeden aparat stanowiącej maszyny przez kurek tak mleko jak i kawę do woli puszczać można. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 5805 — II.).

Przywilej, Henrykowi Augustowi Syrrenbergowi, kupcowi w Wiedniu (Leopoldstadt nr. 61), na rok jeden nadany na wynalazek nowej maszyny do krajania mydła, za której pomocą w bardzo krótkim czasie wielkie bryły mydła na kawałki jednakowej wielkości i każdej wagi rozkrajać można. O zachowanie tajemnicy proszono. Obdarzony przywilejem złożył rewers, jakiego się od cudzoziemców wymaga (l. 5806 — II.).

Przywilej, Antoniemu Papatschyemu, miejskiemu garncarzowi w Wiedniu (Gumpendorf Berggasse nr. 6), na rok jeden nadany na wynalazek stawiania pieców z ogniotrwałej gliny do opalania koaxem, kamiennym węglem, torfem lub jakiemkolwiek paliwem, za których pomocą szczupłem paliwem ciepło do najwyższego możliwego stopnia się rozwija, jednostajnie rozdziela, tudzież szczególnie prędko pokoje ogrzewa, i czyści w nich powietrze, a które wewnętrznym składem swoim rozpadania się pojedynczych części pieca nie dopuszczają, czyszczenia zaś zaledwie raz do roku potrzebują, co każdy bez za-

421.

Verzeichniß

der von dem Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten am 31. Juli 1851 verliehenen ausschließenden Privilegien.

Dem Johann Georg Koch, Spiritus-Brennerei-Geschäftsführer in Wien (Alservorstadt Adlergasse Nro. 157), auf eine Erfindung, Preßhefe ohne Verwendung des Kornschrottes, und mit Beseitigung der Spiritus-Brennereien auf eine neue Art, mit 30% Kostenverminderung, von gleicher Güte mit der bisher bekannten zu erzeugen; auf zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sanitätsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen. Der Fremdenrevers liegt vor (Z. 5787 — H.).

Dem Gottlieb Löffler, befugten Blechwaaren-Fabrikanten in Wien (St. Ulrich Nr. 8), auf eine Entdeckung, alle Arten Zeichnungen (Landschaften, Figuren, Jagd- oder Thierstücke u. s. w.) mittelst lithographischer Kunstabdrücke in allen Metall-Bronze-Farben auf lakirten Blechwaaren, Holz- und Papier-machée-Galanterie-Waaren zu erzeugen; auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 5804 — H.).

Dem Friedrich Dorschel, Gold- und Silberarbeiter in Wien (Neubau Nro. 132), auf eine Verbesserung an Kaffemaschinen mit vereinigtem Milchapparate, wodurch man aus einer solchen aus einem ganzen Körper bestehenden Kaffeemaschine durch die Pippe Milch und Kaffee beliebig fliessen lassen kann; auf zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 5805 — H.).

Dem Heinrich August Syrrenberg, Kaufmanne in Wien (Leopoldstadt Nro. 61) auf eine Erfindung einer Seifen-Schneidmaschine, mittelst welcher in ganz kurzer Zeit eine große Masse Seife in gleiche Stücke und von jedem Gewichte geschnitten werden kann; auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht. Der Fremdenrevers liegt vor (Z. 5806 — H.).

Dem Anton Papatschy, bürgerlichen Hafner-Meister in Wien (Gumpendorf Berggasse Nro. 6), auf eine Erfindung, Oefen aus feuerfestem Thon zur Heizung mit Koaks, Steinkohlen, Torf und jedem Brennmateriale zu verfertigen, welche mit wenigem Brennmateriale den möglichst größten Hitzgrad entwickeln und gleichmässig vertheilen, ferner besonders schnell erwärmen, die Zimmerluft reinigen, durch ihre innere Konstrukzion das Zerspringen der Ofentheile verhüten, und deren Reinigung kaum einmal im Jahre nöthig sei, von Jedermann selbst ohne Schmutz geschehen könne, so wie sie auch wegen ihrer kleinen Bauart sehr wenig Raum einnehmen und ein zierli-

brudzenia się uczynić może; nie wielką mając objętość, zajmują one mało miejsca, i są ozdobnym meblem. O zachowanie tajemnicy proszono. Pod względem bezpieczeństwa publicznego wykonywaniu tego przywileju nie stoi nic na przeszkodzie (l. 5807 — II.).

Przywilej, Karolowi Schedlowi, właścicielowi fabryki w Wiedniu (w mieście nr. 101), Wojciechowi (Albertowi) Managetta de Lerchenau, ekonomowi tamże (Neubau nr. 291) i Augustowi Quiddemu, technikowi tamże (Josefstadt nr. 225), na rok jeden nadany na udoskonalenie pieców do wypalania wapna, gipsu, osobliwie zaś cegieł i wyrobów garncarskich, gdy za pomocą właściwie ku temu użytej manipulacyi w wypalaniu, cegły wszystkie własności tak zwanych rzymskich dachówek otrzymują, a co jest rzeczą główną, oszczędza się nadzwyczajnie paliwa. O zachowanie tajemnicy proszono. Pod względem bezpieczeństwa publicznego wykonywanie tego przywileju nie ma przeszkody. August Quidde złożył rewers jakiego przepisy dla cudzoziemców wymagają (l. 5808 — II.).

Przywilej, Jakóbowi Franciszkowi Henrykowi Hembergerowi, dyrektorowi administracyi w Wiedniu (w mieście nr. 785), na lat pięć nadany na wynalazek i udoskonalenie zależące w nowym poprawnym sposobie budowania wirujących maszyn parowych, który dozwala skuteczność bezpośredniej, nieustannie czynnej siły w takowych maszynach działającej, przy mniejszem tarciu i mniejszem uchodzeniu pary, a więc z mniejszą stratą siły istot żyjących osięgnąć, niż dotąd możnaby to w dotychczasowych maszynach. Opis tego przywileju złożony w c. k. niższo-austryjackiem namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może. Pod względem bezpieczeństwa publicznego wykonywaniu tego przywileju nie stoi nic na przeszkodzie (l. 5809 — H.).

Przywilej, Jakóbowi Franciszkowi Henrykowi Hembergerowi, dyrektorowi administracyi w Wiedniu (w mieście nr. 785), na lat pięć nadany na wynalazek i udoskonalenie propulsyi przy okrętach i tychże budowie w ogólności, a mianowicie takowych, które za pomocą dźwigni śrubowych (helices) poruszane są, przyczem propulsor w ten sposób jest przydany, iż należycie i w stósownym czasie z wody się podnosi, albo w niej wedle potrzeby pozostać może. Opis tego przywileju złożony w c. k. niższo-austryjackiem namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może. Pod względem bezpieczeństwa publicznego wykonywaniu tego przywileju nie stoi nic na zawadzie (l. 5810 — H.).

Baumgartner m. p.

ches Meubel bilden; auf ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sicherheitsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 5807 — H.).

Dem Karl Schedl, Fabriksbesitzer in Wien (Stadt Nro. 101), Albert Managetta Ritter von Lerchenau, Oekonomen in Wien, (Neubau Nro. 291), und August Quidde, Techniker in Wien (Josephstadt Nro. 225), auf eine Verbesserung an Oefen zum Brennen von Kalk, Gyps, vorzüglich aber Ziegeln und auch selbst von Töpferwaaren, indem durch eine eigens dabei angewendete Brenn-Manipulazion die Ziegel alle Eigenschaften der sogenannten römischen Ziegelsteine erlangen, und was die Hauptsache sei, außerordentlich mit dem Feuerungsmateriale ökonomisirt werde; auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sicherheitsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen. Der Fremdenrevers für August Quidde liegt vor (Z. 5808 — H.).

Dem Jakob Franz Heinrich Hemberger, Verwaltungs-Direktor in Wien (Stadt Nro. 785), auf eine Erfindung und Verbesserung, bestehend in einem neuen verbesserten Konstrukzionssysteme der Rotations-Dampfmaschinen, welches gestattet, den Nutzeffekt der direkten kontinuirlichen Kraft, welche bei derartigen Maschinen auftritt, mit weniger Reibung und weit geringerer Dampfentweichung, folglich mit geringerem Verluste an lebendiger Kraft zu erreichen, als dieß bisher bei den derartigen Maschinen erzielt werden könne; auf fünf Jahre. Die offengehaltene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung. In öffentlichen Sicherheitsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 5809 — H.).

Dem Jakob Franz Heinrich Hemberger, Verwaltungs-Direktor in Wien (Stadt Nro. 785), auf eine Erfindung und Verbesserung an der Propulsion bei Schiffen und ihrer Konstrukzion im Allgemeinen, und vorzugsweise bei solchen, welche mittelst Schrauben-Linien (helices) in Bewegung gesetzt werden, wobei der Propulsor derart angebracht wird, daß er sich gehörig und zu rechter Zeit aus dem Wasser erhebe, oder in demselben nach Gutdünken verbleibe; auf fünf Jahre, Die offengehaltene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung. In öffentlichen Sicherheitsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 5810 — H.).

Baumgartner m. p.

422.

Spis

wyłącznych przywilejów, od Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych pod dniem 6. Sierpnia 1851 nadanych.

Przywilej, Ludwikowi Hartmanowi, rysownikowi fabrycznemu w Pradze (nr. 1359), na lat pięć nadany na wynalazek nowego przezroczystego ekonomicznego pokostu, przezco materyje z włókna zwierzęcego i roślinnego stają się przezroczystemi a razem mocniejszemi, przepuszczają światło słoneczne i ciepło, a przytem opierają się zimnu, powietrzu, deszczowi, wodzie i ogniowi, i którychto materyj użyć można do pisania, rysowania i malowania. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 5904 — H.).

Przywilej, Adamowi Pollakowi, mającemu firmę: „J. J. Pollak i synowie", właścicielowi przedsiębierstwa handlowego i c. k. upoważnionej krajowej fabryki skór w Pradze (nr. 1248—2), na lat pięć nadany na udoskonalenie północno-amerykańskiej maszyny do łupania skóry wołowej, przyczem najpierwej użyciem pewnej stósownej części maszyny unika się owej wielkiej wady, której ulega północno-amerykańska maszyna, to jest, iż skora od czernidła użytego do żelaza w czarne pręgi się brucze; podrugie, użyciem nowych u północno-amerykańskiej maszyny nie istniejących części, usuwa się zupełnie ów błąd, iż ruch maszyny tamowanym bywa za zdarzeniem się wad skórnich; potrzecie, użyciem pewnej u północno-amerykańskiej maszyny nie istniejącej części nie dopuszcza się przyspieszonego obracania skóry, jakieby wskazane powyżej w drugim punkcie maszyny zdziałać mogły. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 5944 — H.).

Przywilej, Józefowi Keimowi, miejskiemu lakiernikowi powozów w Wiedniu (Schaumburgergrund nr. 72), nadany na rok jeden na wynalazek lasek od przechadzki i do deszczochronów, zawierających w sobie wszelkie potrzeby fajczarskie. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 5987 — H.).

Przywilej, H. D. Schmidowi, c. k. uprzywilejowanemu fabrykantowi maszyn w Wiedniu (Landstrasse nr. 144), i Teodorowi Martiensenowi, inżynijerowi i dyrygentowi technicznemu, na rok jeden nadany na wynalazek kondensatora, który przy wypróżnionych z powietrza aparatach do warzenia w cukrowarniach potrzebną do kondensowania wodę wyprowadza, nie używając pompy pneumatycznej, tylko do wypróżniania z powietrza używanej. Opis tego przywileju złożony w c. k. niższo-austryjackiem namiestnictwie, gdzie go każdy przej-

422.

Verzeichniß

der von dem Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten am 6. August 1851 verliehenen ausschließenden Privilegien.

Dem Ludwig Hartman, Fabrikszeichner in Prag (Nro. 1359), auf die Erfindung eines neuen durchsichtigen Oekonomie-Firnisses, wodurch Stoffe aus animalischen und vegetabilischen Fasern durchsichtig und zugleich stärker werden, Sonnenlicht und Wärme durchlassen, zugleich aber der Kälte, der Luft, dem Regen, Wasser und Feuer widerstehen, und diese Stoffe selbst zum Schreiben, Zeichnen und Mahlen gebraucht werden können; auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht. (Z. 5904 — H.).

Dem Adam Pollak, unter der Firma J. J. Pollak und Söhne, Inhaber eines Handlungsgeschäftes und einer k. k. landesbefugten Lederfabrik in Prag (Nro. 1248-2), auf eine Verbesserung der nordamerikanischen Rindsleder-Spaltmaschine, wobei erstens durch Anwendung eines zweckentsprechenden Maschinentheiles der bei der nordamerikanischen Maschine bestehende große Fehler vermieden werde, daß das Leder durch Eisenschwärz-Streifen beschmutzt werde; zweitens durch Anwendung neuer, bei der nordamerikanischen Maschine nicht bestehender Maschinentheile der Fehler der gehinderten Bewegung bei vorkommenden Hautfehlern behoben; drittens durch Anwendung eines bei der nordamerikanischen Maschine nicht bestehenden Maschinentheiles eine schnellere Bewegung der Haut, wie sie durch die zu zweitens angedeuteten Maschinentheile bewirkt werden könne, verhindert werde; auf fünf Jehre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 5944 — H.).

Dem Joseph Keim, bürgerlichen Wagenlakirermeister in Wien (Schaumburgergrund Nr. 72), auf eine Erfindung von Spazier- und Regenschirm-Stöcken, welche alle Rauchrequisiten enthalten; auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 5987 — H.).

Dem H. D. Schmid, k. k. landesbefugten Maschinen-Fabrikanten in Wien (Landstrasse Nro. 144), und Theodor Martiensen, Ingenieur und technischen Dirigenten, auf eine Erfindung eines Kondensators, welcher bei luftleeren Kochapparaten für Zuckerfabriken das zum Kondensiren nothwendige Wasser ohne Benützung der Luftpumpe, welche bloß zum Luftleermachen angewendet wird, fortschaffe; auf Ein Jahr. Die offengehaltene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung. In öffentlichen Sanitätsrück-

rzeć może. Pod względem bezpieczeństwa zdrowia wykonywaniu tego przywileju nie stoi nic na zawadzie. Teodor Martiensen złożył rewers, jakiego przepisy od cudzoziemców wymagają (l. 5988 — H.).

Przywilej, Karolowi Roedigerowi, szklarzowi w Steinakirchen am Forst w Dolnej Austryi, na rok jeden nadany na udoskonalenie ram u okien, które zależy w nakładaniu podwójnej warstwy kitu, przezco bardziej przeszkadza się wciskaniu się wilgoci i gniciu ram u okien, a dodaje im piękności i trwałości. Opis tego przywileju złożony w c. k. niższo-austryjackiem namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 5989 — H.).

Przywilej, Fryderykowi Roedigerowi, w Wiedniu (St. Ulrich nr. 50), na lat pięć nadany na udoskonalenie w użyciu kauczuku do rozmaitych użytecznych celów. O zachowanie tajemnicy proszono. Złożono przytem rewers, jakiego się od cudzoziemców wymaga (l. 6067 — H.).

Przywilej, Tomaszowi Newtemu, kapitaliście z Anglii, bawiącemu obecnie w Wiedniu (w mieście nr. 357), na rok jeden nadany na wynalazek w użyciu pary przy używanych w fabrykacyi cukru aparatach odśrodkowych w celu wyklarowania i oczyszczenia cukru, jakoteż i do używanych w tem celu innych maszyn i aparatów. Wynalazek ten otrzymał w Anglii patent na lat czternaście, od dnia 12. Kwietnia 1850 począwszy. Pod względem publicznego bezpieczeństwa zdrowia, wykonywaniu tego przywileju nie stoi nic na przeszkodzie. Przywilejem obdarzony złożył rewers, jakiego się od cudzoziemców wymaga (l. 6068 — H.).

Przywilej, Jakóbowi Franciszkowi Henrykowi Hembergerowi, dyrektorowi administracyi w Wiedniu (w mieście nr. 785), na lat pięć nadany na udoskonalenie służące do palenia cygarów, a w tem zależące, że koniec cygara przeznaczony do ujęcia w usta, osłania i okrywa się trwałym sposobem niespożytą powłoką, przez którą wilgoć przesiąknąć, a zatem i cygara nadwerężyć nie może. O zachowanie tajemnicy proszono. Pod względem publicznego bezpieczeństwa zdrowia wykonywaniu tego przywileju nie stoi nic na przeszkodzie, byle ograniczano się jedynie na kauczuk, guta-perchę i bursztyn (l. 6115 — H.).

Baumgartner m. p.

sichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen. Der Fremdenrevers des Theodor Martiensen liegt vor (Z. 5988 — H.).

Dem Karl Rödiger, Glasermeister zu Steinakirchen am Forst in Nieder-Oesterreich, auf eine Verbesserung der Fensterrahmen, welche in der Verfertigung mit doppeltem Kittsatze besteht, wodurch das Eindringen der Nässe und die Fäulniß der Fensterrahmen mehr verhindert werde, und sie an Schönheit und Dauerhaftigkeit gewinnen; auf ein Jahr. Die offengehaltene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 5989 — H.).

Dem Friedrich Rödiger in Wien (St. Ulrich Nr. 50), auf eine Verbesserung in der Anwendung des Kautschuk zu verschiedenen gemeinnützigen Zwecken; auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht. Der Fremdenrevers liegt vor (Z. 6067 — H.).

Dem Thomas Newte, Rentier aus England, derzeit in Wien (Stadt Nr. 357), auf eine Erfindung in der Anwendung des Dampfes bei den in der Zuckerfabrikazion gebrauchten Zentrifugal-Apparaten, behufs der Klärung und Reinigung des Zuckers, sowie auch die hiebei verwendeten Maschinen und Apparate; auf Ein Jahr. In England ist diese Erfindung seit 12. April 1850 auf 14 Jahre patentirt. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sanitätsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen. Der Fremdenrevers liegt vor (Z. 6068 — H.).

Dem Jakob Franz Heinrich Hemberger, Verwaltungs-Direktor in Wien (Stadt Nro. 785), auf eine Verbesserung zum Behufe des Cigarren-Gebrauches, welche darin bestehe, jenes Ende der Cigarre, welches zwischen die Lippen des Rauchers kommen soll, auf eine bleibende Weise mit einer soliden Hülle zu überziehen oder zu bedecken, welche dasselbe gegen die Feuchtigkeit undurchdringlich mache, und von dieser nicht angegriffen werden könne; auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht In öffentlichen Sanitätsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums unter der Bedingung kein Bedenken entgegen, daß sich dasselbe lediglich auf Kautschuk, Gutta-Percha und Bernstein beschränke (Z. 6115 — H.).

Baumgartner m. p.

423.

Spis

wyłącznych przywilejów, od Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych pod dniem 15. Sierpnia 1851 nadanych.

Przywilej, Józefowi Fischerowi w Wiedniu (Mariahilf nr. 9), na rok jeden nadany na wynalazek nowej toaletowej wody, zwanej „Quint essence d'eau de Cologne ambrée musquée". O zachowanie tajemnicy proszono. Pod względem sanitarnym wykonywaniu tego przywileju nie stoi nic na zawadzie (l. 6186 — H.).

Przywilej, Józefowi Fischerowi, pachnidlarzowi w Wiedniu (Mariahilf nr. 9), na rok jeden nadany na wynalazek nowej pomady do włosów „zmarznięta pomada Floryda" zwanej. O zachowanie tajemnicy proszono. Pod względem publicznego bezpieczeństwa zdrowia wykonywaniu tego przywileju nie stoi nic na przeszkodzie (l. 6186 — H.).

Przywilej, Janowi Obersteinerowi, c. k. tymczasowemu kasyjerowi przy dyrekcyi górnictwa i lasów i krajowemu probierzowi monet w Gracu (nr. 874—24), na lat dwa nadany na wynalazek w używaniu zimnego powietrza miechowego przy metalurgicznych robotach hutniczych, osobliwie w wielkich piecach hutniczych żelaznych z oszczędzeniem niezawodnem i stopniowanem paliwa. Opis tego przywileju złożony w c. k. namiestnictwie w Gracu, gdzie go każdy przejrzeć może. Pod względem publicznego bezpieczeństwa zdrowia wykonywaniu tego przywileju nie stoi nic na przeszkodzie (l. 6227 — H.).

Przywilej, Maurycemu Kneplerowi, mechanikowi z Habern w Czechach, bawiącemu obecnie w Wiedniu (Leopoldstadt nr. 671), na rok jeden nadany na wynalazek i ulepszenie w konstrukcyi i wyrabianiu cybuchów przeprowadzających dym w przedłużeniu, i na udoskonalenie jego już uprzywilejowanych cygarniczek z przedłużonem przeprowadzeniem dymu, przezco dym zupełnie ochłodzony do ust dochodzi, złe cybuchy nieprzyjemnego odoru pozbywają, a cygarniczki wytworną i przyjemną powierzchowność otrzymują. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 6228 — H.).

Przywilej, Wojciechowi (Albertowi) de Hummelauer, właścicielowi dóbr we Freudenberg w Karyntyi, na lat dwa nadany na wynalazek powlekania wszystkich twardych ciał, ulegających zepsuciu pod wpływem wilgoci i powietrza, masą, która nie tylko otrzymuje twardość i miąższość kruszcu, ale i w pory ciał wniknąwszy, w tychże pozostaje tak, iż tylko za pomocą młota odłupać ją można, tym sposobem więc powleczone przedmioty przez czas długi

423.

Verzeichniß

der von dem Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten am 15. August 1851 verliehenen ausschließenden Privilegien.

Dem Joseph Fischer, Parfumeur in Wien (Mariahilf Nro. 9), auf die Erfindung eines Toilletenwassers „Quintessence d'eau de cologne ambrée musquée" genannt; auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sanitätsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Zahl 6186 — H.).

Dem Joseph Fischer, Parfumeur in Wien (Mariahilf Nro. 9), auf die Erfindung einer Haarpomade, „gefrorne Florida Pomade" genannt; auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sanitätsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 6186 — H.).

Dem Johann Obersteiner, k. k. provisorischen Berg- und Forstdirekzions-Kassier und Landmünzprobierer in Gratz (Nr. 874—24), auf eine Erfindung in der Anwendung kalter Gebläseluft bei metallurgischen Hüttenprozessen, namentlich Eisen-Hochöfen, mit sicherer fortschreitender Brennstoff-Ersparung; auf zwei Jahre. Die offengehaltene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. Statthalterei in Gratz zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung. In öffentlichen Sicherheitsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 6227 — H.).

Dem Moritz Knepler, Mechaniker aus Habern in Böhmen, derzeit in Wien (Leopoldstadt Nro. 671), auf eine Erfindung und Verbesserung in der Konstrukzion und Erzeugung von Rauchverlängerungs-Pfeifenröhren und Verbesserung seiner bereits patentirten Rauchverlängerungs-Zigarrenröhre, wodurch der Rauch ganz abgekühlt zum Munde gelange, der üble Geruch des Rohres vermieden werde, und selbe ein elegantes und gefälliges Aussehen erhalten; auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 6228 — H.).

Dem Albert von Hummelauer, Gutsbesitzer zu Freudenberg in Kärnthen, auf eine Erfindung alle festen Körper, welche durch Einfluß von Nässe und athmosphärischer Luft dem Verderben ausgesetzt sind, mit einem Ueberzuge zu übertünchen, welcher nicht nur die Härte und Zähigkeit des Metalles erlange, sondern auch so in die Poren der Körper dringe und an denselben festhalte, daß er nur mit Hilfe eines Hammers losgeschlagen werden könne, mithin die so übertünchten Gegenstände lange Zeit von

chroni od zepsucia, ztąd osobliwie na dachy, mosty, baty i t. p. jest przydatna. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 6246 — H.).

Przywilej, Antoniemu Mayerowi, dyrektorowi książęco-fürstenberskich zakładów górniczych i hutniczych w Nowym Joachimsthalu koło Beraunu w Czechach, na lat trzy nadany na wynalazek, odkrycie i wydoskonalenie w robotach wytapiania i kucia żelaza, przezco nie tylko oszczędza się znacznie paliwa, nakładu na siłę poruszającą i samejże siły, lecz i możliwem się czyni z dobrym skutkiem używać w hutach żelaznych jakiegokolwiek bądź roślinnego, bądź kopalno-mineralnego paliwa, a przezco oraz przy znacznem zmniejszeniu kosztów produkcyi daleko lepsze co do jakości wyroby żelaza produkują się. O zachowanie tajemnicy proszono. Pod względem bezpieczeństwa publicznego wykonywaniu tego przywileju nic nie stoi na zawadzie (l. 6427 — H.).

Przywilej, Ludwikowi Fryderykowi Franciszkowi Davidowi, fabrykantowi okrętowych splotów linwowych w Hâvre we Francyi, na ręce Jakóba Franciszka Henryka Hembergera, dyrektora administracyi w Wiedniu (w mieście nr. 785), na lat dwa nadany na odkrycie i udoskonalenie dźwigni ślimakowej, której do wszelkiego rodzaju wind i ładowni, na które okrętowe liny lub sploty się zwija, użyć można, a za której pomocą, ileże się nie zastanawia takowe, bez ustanku rozwijać można. Na ten wynalazek nadano we Francyi pietnastoletni patent, poczynający od dnia 24. Czerwca 1851. Opis tego przywileju złożony w c. k. niższo-austryjackiem namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może. Pod względem bezpieczeństwa publicznego wykonywaniu tego przywileju nie stoi nic na przeszkodzie. Obdarzony przywilejem złożył rewers, jakiego się od cudzoziemców wymaga (l. 6248 — H.)

Przywilej, Jerzemu Palcie (Palta), stolarzowi w Hernals (pod Wiedniem nr. 188), na lat dwa nadany na ulepszenie w konstrukcyi ram do okien, przezco te wpuszczają więcej światła w lokalność, gdzie ich użyto, przyjemniejszy kształt mają a do których sporządzenia wychodzi mniej drzewa jak na zwykłe ramy do okien. Opis tego przywileju złożono w c. k. niższo-austryjackiem namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 6269 — H.).

Baumgartner m. p.

424.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych z dnia 16. Sierpnia 1851,

którem przedłuża się na dalsze lat pięć przywilej Józefowi Richterowi i Janowi Bartlowi pod dniem 26. Kwietnia 1847 nadany na wynalazek pewnej masy.

Ministerstwo handlu widziało się spowodowanem przywilej Józefowi Richterowi, kupcowi w Prośnicy, i Janowi Bartlowi, także kupcowi w Sonnenbergu, pod

dem Verderben schütze, und daher vorzüglich für Dächer, Brücken, Slippers u. dgl. verwendbar sei; auf zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 6246 — H.).

Dem Anton Mayer, fürstlich Fürstenbergischen Berg- und Hütten-Direktor zu Neu-Joachimsthal bei Beraun in Böhmen, auf eine Erfindung, Entdeckung und Verbesserung in der Eisen-Schmelz- und Hammer-Manipulazion, wodurch nicht nur an Brennstoff, Bewegungskosten und Kräften bedeutend erspart, sondern auch ermöglicht werde, Brennstoffe ohne Unterschied, ob vegetabilisch oder fossilmineralisch, bei dem Eisenhüttenbetriebe mit gutem Erfolge anzuwenden, und wodurch auch bei bedeutender Verminderung der Erzeugungskosten eine bessere Qualität der Eisenprodukte erzielt werde; auf drei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sicherheitsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 6247 — H.).

Dem Ludwig Friedrich Franz David, Tauketten-Fabrikanten zu Havre in Frankreich, durch Jakob Franz Heinrich Hemberger, Verwaltungs-Direktor in Wien (Stadt Nro. 785), auf eine Entdeckung und Verbesserung, bestehend in einer Schneckenscheibe, welche bei allen Arten von Winden und Krahnen, auf welche Taue oder Ketten aufgerollt werden, angewendet werden könne, und welche in's Unendliche aufzurollen gestatte, ohne nachzulassen; auf zwei Jahre. In Frankreich ist diese Erfindung seit 24. Jänner 1851 auf 15 Jahre patentirt. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung. In öffentlichen Sicherheitsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen. Der Fremdenrevers liegt vor (Z. 6248 — H.).

Dem Georg Palta, Tischler in Hernals (bei Wien Nro. 188), auf eine Verbesserung in der Konstrukzion der Fensterrahmen, wodurch diese in die Räumlichkeiten, wo selbe angebracht sind, mehr Licht zulassen, eine gefälligere Form besitzen, und zur Anfertigung weniger Holz als gewöhnliche Fensterrahmen benöthigen; auf zwei Jahre. Die offengehaltene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 6269 — H.).

Baumgartner m. p.

424.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 16. August 1851,

womit das Privilegium des Joseph Richter und des Johann Bartl vom 26. April 1847 auf die Erfindung einer Masse für die weitere Dauer von fünf Jahren verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das Privilegium des Joseph Richter, Handelsmannes zu Preßnitz, und des Johann Bartl, ebenfalls Handelsmannes in Sonnenberg:

dniem 26. Kwietnia 1847 nadany na wynalazek pewnej masy do wyrabiania fajek, lichtarzy, szkatułek i t. p., przedłużyć na dalsze lat pięć, t. j. na rok piąty, szósty, siódmy, ósmy i dziewiąty.

Baumgartner m. p.

425.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych z dnia 16. Sierpnia 1851,

którem ogłasza się przelanie przywilejów Henrykowi Pfitznerowi i Franciszkowi Beckersowi na dniu 8. Listopada 1849 i 14. Kwietnia 1851 udzielonych na rzecz towarzystwa akcyjonaryjuszów c. k. wyłącznie uprzywilejowanej fabryki świec Millego.

Ministerstwo handlu przyjęło do wiadomości i poleciło zanotować w księgach oświadczenie, jako właściciele fabryk Henryk Pfitzner i Franciszek Beckers mocą ustępstwa z dnia 18. Czerwca 1851 r. przywileje swoje przelali na własność towarzystwa akcyjonaryjuszów c. k. wyłącznie uprzywilejowanej fabryki świec Millego, a mianowicie:

1. Przywilej pod dniem 8. Listopada 1849 nadany na odkrycia i udoskonalenia w przerabianiu wszystkich zwierzęcych i roślinnych tłuszczów, tudzież wszelkiej żywicy na kwas meta-margarynowy i meta-elainowy, i użyciu takowych za tani i doskonały środek oświetlenia, a oraz do innych przemysłowych celów.

2. Przywilej pod dniem 14. Kwietnia 1851 nadany na wynalazek nowego sposobu, którym z obojętnych materyj tłuszczezowych wszelkiego rodzaju przy użyciu nowych aparatów uzyskuje się i czyści kwas tłuszczowy; naostatek

3. Przywilej pod dniem 14. Kwietnia 1851 nadany na wynalazek i udoskonalenie, przez które za pomocą hydrokarburetów odłącza się stearyn i margaryn od elainu, a z nietopnistych obojętnych tłuszczów wyrabia się, bez zmydlenia się z wapnem, mieszanina kwasów tłuszczowych, używana do robienia świec zwanych świecami Millego.

Baumgartner m. p.

vom 26. April 1847 auf die Erfindung einer Masse zur Verfertigung von Pfeifenköpfen, Leuchtern, Schatullen und dgl. auf die weitere Dauer von fünf Jahren, d. i. des fünften, sechsten, siebenten, achten und neunten Jahres zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

425.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 16. August 1851,

womit die Uebertragung der dem Heinrich Pfitzner und Franz Beckers am 8. November 1849 und 14. April 1851 ertheilten Privilegien an die k. k. ausschliesslich privilegirte Millikerzen-Fabriks-Akzien-Gesellschaft kundgemacht wird.

Das Handelsministerium hat die Anzeige, daß die Fabriksbesitzer Heinrich Pfitzner und Franz Beckers ihre Privilegien:

1. vom 8. November 1849 auf die Entdeckungen und Verbesserungen, alle animalischen und vegetabilischen Fettsorten und Harzgattungen in Meta-Margarin und Meta-Elain-Säure umzuwandeln, und diese zu einem wohlfeilen und vortrefflichen Beleuchtungsmittel und zu sonstigen industriellen Zwecken zu verwenden;

2. vom 14. April 1851 auf die Erfindung eines neuen Verfahrens, aus neutralen Fettstoffen aller Art mit Anwendung neuer Apparate Fettsäure zu gewinnen und selbe zu reinigen; und

3. vom 14. April 1851 auf die Erfindung und Verbesserung Stearin, Margarin von Elain durch Intervenzion von Hydrokarburetten zu trennen und aus den schwer schmelzbaren indifferenten Fettstoffen ohne Verseifung mit Kalk jenes Gemenge von Fettsäuren darzustellen, welches zur Erzeugung der sogenannten Millikerzen angewendet wird, laut Zession vom 18. Juli 1851 in das Eigenthum der k. k. ausschließend privilegirten Millikerzen-Fabriks-Akzien-Gesellschaft übertragen haben, zur Wissenschaft und in Vormerkung genommen.

Baumgartner m. p.

426.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych z dnia 16. Sierpnia 1851,

którem ogłasza się przeniesienie przedłużonych zarazem do roku piętnastego przywilejów: Leclaira z dnia 26. Stycznia 1848 i Ludwika de Orth z dnia 13. Listopada 1846, nakoniec z dnia 24. Marca 1847 na rzecz Henryka hrabiego Larischa i Ludwika barona Pereiry.

Doniesienie, jako przywilej Leclaireowi dnia 26. Stycznia 1848 nadany na wynalezienie nowego postępowania w fabrykacyi, użyciu i zbieraniu cynkwajsu, i podobnie przywilej Ludwikowi de Orth pod dniem 24. Marca 1847 nadany na udoskonalenie postępowania w mieszaniu i użyciu rozmaitych do malarstwa przydatnych farb, niemniej dnia 13. Listopada 1846 nadany na wynalazek nowego postępowania w fabrykacyi surrogatu blajwajsowego, przeszedł na własność Henryka hrabiego Larischa i Ludwika barona Pereiry, prenotuje się w księdze dla wiadomości, a zarazem przedłuża się wszelkie powyżej wymienione przywileje aż do roku pietnastego.

Baumgartner m. p.

427.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych z dnia 16. Sierpnia 1851,

którem przedłuża się czas trwania kilkunastu przywilejów.

Ministerstwo handlu przedłużyło nadal następujące przywileje:

1. Przywilej Józefa i Antoniego Selków, później na własność Jana Błażka przeniesiony, pierwszym dnia 18. Sierpnia 1846 pierwotnie nadany na wynalazek maszyny do nadawania połysku posadzce i podłodze w pokojach i salach, na dalszy rok jeden, t. j. szósty.

2. Przywilej, Mikołajowi Schlumbergerowi i spółce dnia 10. Sierpnia 1846 nadany na wynalazek przez maszyny przygotowywania bawełny i innych tym podobnych włókien, wyciągania tychże, gremplowania i czyszczenia, na dalsze lat pięć, t. j. na rok szósty, siódmy, ósmy, dziewiąty i dziesiąty.

3. Przywilej, Józefowi Sonnenfeldowi dnia 5. Lipca 1850 nadany na wynalazek wozów listowych i ładunkowych na sprężynach, na dalszy rok jeden, t. j. drugi.

4. Przywilej, Karolowi de Nagy dnia 8. Lipca 1846 nadany na wydoskonalenie kaganków do palenia gazem z oleju w lampach, na dalszy rok jeden, t. j. szósty.

426.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 16. August 1851,

wodurch die Uebertragung der unter Einem bis auf das fünfzehnte Jahr verlängerten Privilegien des Leclaire vom 26. Jänner 1848 und des Louis von Orth vom 13. November 1846 und vom 24. März 1847 an Heinrich Grafen Larisch und Louis Baron Pereira kundgemacht wird.

Die erstattete Anzeige, daß das Privilegium des Leclaire vom 26. Jänner 1848 auf die Erfindung eines neuen Verfahrens in der Fabrikazion, Anwendung und Auffammlung des Zinkweißes, dann die Privilegien des Louis von Orth vom 24. März 1847 auf eine Verbesserung des Verfahrens in der Zusammensetzung und Benützung verschiedener zur Malerei dienender Farben, und vom 13. November 1846 auf die Erfindung eines neuen Verfahrens in der Fabrikazion eines Bleiweiß-Surrogats in das Eigenthum des Heinrich Grafen Larisch und Louis Baron Pereira übergegangen seien, wird zur Wissenschaft und in Vormerkung genommen, und es werden sämmtliche gedachte Privilegien unter Einem bis auf das fünfzehnte Jahr verlängert.

Baumgartner m. p.

427.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 16. August 1851,

wodurch mehrere Privilegien verlängert werden.

Das Handelsministerium hat nachstehende Privilegien zu verlängern befunden:

1. Das ursprünglich dem Joseph und Anton Selka verliehene und seither in das Eigenthum des Johann Blažek übertragene Privilegium vom 28. August 1846, auf die Erfindung einer Maschine zum Glänzen der Parquetten und Dielen der Zimmer und Säle, auf die weitere Dauer Eines, d. i. des sechssten Jahres.

2. Das Privilegium des Nikolaus Schlumberger und Komp. vom 10. August 1846, auf die Erfindung mittelst Maschinen Baumwolle und andere dergleichen Faserstoffe vorzubereiten, zu strecken, zu kämmen und zu reinigen, auf die weitere Dauer von fünf Jahren, d. i. auf das sechste, siebente, achte, neunte und zehnte Jahr.

3. Das Privilegium des Joseph Sonnenfeld vom 5. Juli 1850, auf die Erfindung von Brief- und Packetwagen auf Druckfedern, für die weitere Dauer Eines, d. i. des zweiten Jahres.

4. Das Privilegium des Karl von Nagy vom 8. Juli 1846, auf eine Verbesserung der Oelgasbrenner für Lampen, auf die weitere Dauer Eines, d. i. des sechsten Jahres.

5. Przywilej, Edwardowi Bühlerowi dnia 8. Lipca 1846 nadany na wynalazek i wydoskonalenie wyrabiania za pomocą maszyn piór do pisania z mieszaniny kruszcowej, rdzewieniu mniej podlegającej, na dalszy rok jeden, t. j. szósty.

6. Przywilej, Karola W. Dobrego, później na własność Beni Kaiser i Abrahama Bettelheim przeniesiony, pierwszemu pierwotnie dnia 12. Maja 1850 nadany na wynalazek piecyków do palenia kawy, na dalszy rok jeden, t. j. drugi;

7. Przywilej, Pawłowi Ferdynandowi Lethuillier, dnia 24. Lipca 1849 nadany na wynalazek aparatu bezpieczeństwa, gwizdawką czyli piszczałką ostrzegającą zwanego, na dalszy rok jeden, t. j. trzeci.

8. Przywilej, Piotrowi Pfeffermanowi dnia 8. Sierpnia 1849 nadany na wynalazek proszku do zębów w masie, zwanego ciastem do zębów (Zahnpasta), na dalsze lat dwa, t. j. na rok trzeci i czwarty.

9. Przywilej, Karola Zaumanna, później na Krystyna Zaumanna przeniesiony, pierwotnie pierwszemu dnia 1. Sierpnia 1845 nadany na wynalazek i wydoskonalenie patentowanej już pod dniem 9. Sierpnia 1841 konstrukcyi wszelkich mebłów, na dalszy rok jeden, t. j. siódmy.

10. Przywilej, Wilhelmowi Rambachowi dnia 24. Lipca 1849 nadany na udoskonalenie w wyrabianiu dętych srebrnych łyżek i sztućców deserowych, tudzież łyżeczek do kawy, na dalszy rok jeden, t. j. trzeci.

11. Przywilej, Aleksandrynie de Cassati dnia 3. Sierpnia 1838 nadany na udoskonalenie już dawniej uprzywilejowanej pomady oblicznej, tudzież na wynalazek potrzebnej do tego wody, na dalszy rok jeden, t. j. czternasty; nakoniec

12. Przywilej, Fryderykowi Gohdemu dnia 1. Sierpnia 1845 nadany na wynalazek pieca do opalania, przydatnego osobliwie do węgli kamiennych i koaksu, na dalszy rok jeden, t. j. siódmy.

Baumgartner m. p.

428.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych z dnia 19. Sierpnia 1851,

którem ogłasza się przeniesienie własności nadanych niegdy pod dniem 27. Września 1847 i 18. Sierpnia 1850 r. Eugenijuszowi Armengaudowi wyłącznych przywilejów na wynalazek i udoskonalenie pewnej maszyny, zwanej „parfait épurateur“, na rzecz Jerzego Alfonsa Rislera.

Własność dwóch przywilejów Eugenijuszowi Armengaudowi, inżynijerowi i profesorowi sztuk i przemysłowości w Paryżu, dnia 27. Września 1847 i dnia 18.

5. Das Privilegium des Eduard Bühler vom 8. Juli 1846, auf eine Erfindung und Verbesserung, Schreibfedern vermittelst Maschinen aus einer Metallkomposizion zu erzeugen, welche dem Oxidiren weniger unterworfen sei, auf die weitere Dauer Eines, d. i. des sechsten Jahres.

6. Das ursprünglich dem Karl W. Dobry verliehene und seither an Beni Kaiser und Abraham Bettelheim übergegangene Privilegium vom 12. Mai 1850 auf die Erfindung einer Kaffeetrommel, auf die weitere Dauer Eines, d. i. des zweiten Jahres.

7. Das Privilegium des Paul Ferdinand Lethuillier vom 24. Juli 1849, auf die Erfindung von Sicherheitsapparaten, Lärmschwimmer oder Warnungspfeifen genannt, auf die weitere Dauer Eines, das ist des dritten Jahres.

8. Das Privilegium des Peter Pfeffermann vom 8. August 1849, auf die Erfindung eines Zahnpulvers in fester Form „Zahnpasta" genannt, auf die weitere Dauer zweier, d. i. des dritten und vierten Jahres.

9. Das ursprünglich dem Karl Zaumann verliehene und seither an Christian Zaumann übergangene Privilegium vom 1. August 1845, auf eine Erfindung und Verbesserung der unterm 9. August 1841 privilegirten Konstrukzion aller Arten von Meubeln, auf die weitere Dauer Eines, d. i. des siebenten Jahres.

10. Das Privilegium des Wilhelm Rambach vom 24. Juli 1849, auf eine Verbesserung in Verfertigung der hohlgepreßten silbernen Eß- und Dessertbestecke und Kaffeelöffel, auf die weitere Dauer Eines, d. i. des dritten Jahres.

11. Das Privilegium der Alexandrine von Casati vom 3. August 1838, auf eine Verbesserung ihrer bereits privilegirten Gesichtspomade, und die Erfindung eines hiezu nöthigen Wassers, auf die Dauer Eines, d. i. des vierzehnten Jahres; endlich

12. das Privilegium des Friedrich Gohde vom 1. August 1845, auf die Erfindung eines besonders für Steinkohlen und Koaks geeigneten Heizofens, auf die weitere Dauer Eines, d. i. des siebenten Jahres.

Baumgartner m. p.

428.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 19. August 1851,

wodurch die Uebertragung des Eigenthums der dem Eugen Armengaud am 17. September 1847 und 18. August 1850 verliehenen Privilegien, auf die Erfindung und Verbesserung einer Maschine „parfait épurateur" genannt, an Georg Alphons Risler kundgemacht wird.

Das Eigenthum der beiden Privilegien des Eugen Armengaud, Ingenieurs und Professors am Konservatorium der Künste und Gewerbe zu Paris, vom 27. Septem-

Sierpnia 1850 nadanych na wynalazek i udoskonalenie maszyny „parfait épurateur“ nazwanej, przeszła zapomocą cesyi z dnia 7. Marca 1851 na rzecz Jerzego Alfonsa Rislera w Cernay.

Baumgartner m. p.

429.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych z dnia 19. Sierpnia 1851,

którem przedłuża się na dalszy rok piąty wyłączny przywilej, Karolowi Huffzkyemu pod dniem 12. Lipca 1847 nadany na ulepszenie dachówek.

Ministeryjum handlu uznało się spowodowanem, wyłączny przywilej Karolowi Huffzkyemu, właścicielowi przywileju i fabrykantowi cegieł w Neustift pod Bulą, pod dniem 12. Lipca 1847 r. nadany na ulepszenie w wyrabianiu dachówek wszelkiego rozmiaru za pomocą bardzo prostej, pożytecznej a niekosztowanej formy od cegieł, na dalszy rok piąty przedłużyć.

Baumgartner m. p.

430.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych z dnia 20. Sierpnia 1851,

którem wyłączny przywilej Alberta Managetty (Managetta) kawalera z Lerchenau i Augusta Quiddego, przelany w trzeciej części na własność Karola Schedla, obudwom pierwszym dnia 27. Lipca 1850 nadany na wynalazek pieca do rozgrzania twardych suchych ciał, przedłuża się na rok drugi i trzeci.

Ministerstwo handlu widziało się spowodowanem, początkowo Albertowi Managecie kawalerowi Lerchenau, ekonomowi w Wiedniu, i Augustowi Quiddemu, prywatyzującemu tamże nadany, a cesyją z dnia 10. Czerwca 1851 w trzeciej części na własność Karola Schedla, właściciela c. k. uprzywilejowanej fabryki w Wiedniu, przeniesiony przywilej z dnia 27. Lipca 1850 na wynalazek pieca, w którym twarde suche ciala, jak glina, wapno, kamienie gipsowe, kości i kruszce, przy daleko mniejszem paliwie, jak dotąd potrzeba było, otrzymują potrzebne rozpalenie, nadal na rok drugi i trzeci przedłużyć.

Baumgartner m. p.

ber 1847 und 18. August 1850, auf die Erfindung und Verbesserung einer Maschine „parfait épurateur" genannt, wurde mittelst Zession vom 7. März 1851 an Georg Alphons Risler in Cernay übertragen.

Baumgartner m. p.

429.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 19. August 1851,

womit das dem Karl Huffzky auf die Verbesserung der Dachziegel am 12. Juli 1847 verliehene Privilegium auf die weitere Dauer des fünften Jahres verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das dem Karl Huffzky, Privilegiums-Inhaber und Ziegelfabrikanten in Neustift bei Ofen, verliehene Privilegium vom 12. Juli 1847, auf die Verbesserung der Dachziegel mittelst einer sehr einfachen, vortheilhaften und nicht kostspieligen Ziegelform, die aus Holz und Eisen besteht, in allen Dimensionen zu formen, auf das fünfte Jahr zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

430.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 20. August 1851,

womit das dem Albert Managetta Ritter von Lerchenau und dem August Quidde am 27. Juli 1850 verliehene und zum dritten Theile in das Eigenthum des Karl Schedl übertragene Privilegium auf die Erfindung eines Ofens zur Erhitzung fester trockener Körper, auf das zweite und dritte Jahr verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das ursprünglich dem Albert Managetta Ritter von Lerchenau, Oekonom in Wien, und dem August Quiode, Partikulier in Wien verliehene und laut Zession vom 10. Juni 1851 zum dritten Theile in das Eigenthum des Karl Schedl, k. k. privilegirten Fabriksbesitzers in Wien, übertragene Privilegium vom 27. Juli 1850 auf die Erfindung eines Ofens, in welchem feste trockene Körper, wie Thon, Kalk, Gypsstein, Knochen und Erze mit bei weitem weniger Brennmateriale als gegenwärtig erforderlich ist, die nöthige Erhitzung erhalten, auf die Dauer des zweiten und dritten Jahres zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

431.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych z dnia 20. Sierpnia 1851,

którem ustępstwo w trzeciej części nadanego pod dniem 30. Maja 1851 Augustowi Quiddemu i Albertowi Managetta kawalerowi Lerchenau wyłącznego przywileju na udoskonalenie aparatu do wpompowania i wypompowania, czyszczenia, chłodzenia i ogrzewania powietrza, na rzecz Karola Schedla ogłasza się.

August Quidde i Albert Managetta kawaler Lerchenau odstąpili mocą cesyi z dnia 14. Lipca 1851 na rzecz Karola Schedla, c. k. krajowego fabrykanta i właściciela fabryk żelaznych (Wieden miasto nr. 101), w trzeciej części własność przywileju z dnia 30. Maja 1851, na udoskonalenie nośnego aparatu do wpompowania i wypompowania, czyszczenia, chłodzenia i ogrzewania powietrza.

Baumgartner m. p.

432.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych z dnia 20. Sierpnia 1851,

którem przywilej pod d. 30. Maja 1851 Albertowi Managecie (Managetta) kawalerowi Lerchenau i Augustowi Quiddemu, na udoskonalenie aparatów do ogrzewania nadany, a później w trzeciej części Karolowi Schedlowi ustąpiony, na lat pietnaście przedłuża się.

Ministerstwo handlu widziało się spowodowanem, przywilej początkowie Albertowi Managecie (Managetta) kawalerowi Lerchenau, ekonomowi w Wiedniu i Augustowi Quiddemu, prywatyzującemu tamże, na udoskonalenie wszelkich aparatów do ogrzewania pod dniem 30. Maja 1851 r. nadany, a później na mocy cesyi z dnia 24. Czerwca b. r. w trzeciej części na własność Karola Schedla, c. k. uprzywilejowanego właściciela fabryk w Wiedniu przeniesiony, na lat pietnaście przedłużyć.

Baumgartner m. p.

431.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 20. August 1851,

wodurch d e Abtretung zum dritten Theile des dem August Quidde und Albert Managetta Ritter von Lerchenau am 30. Mai 1851 verliehenen Privilegiums, auf die Verbesserung eines Apparates zum Aus- und Einpumpen, Reinigen, Abkühlen und Erwärmen der Luft, an Karl Schedl kundgemacht wird.

August Quidde und Albert Managetta Ritter von Lerchenau haben das Eigenthum des Privilegiums vom 30. Mai 1851 auf die Verbesserung eines portativen Apparates zum Aus- und Einpumpen, Reinigen, Abkühlen und Erwärmen der Luft laut Abtretungs-Urkunde vom 14. Juli 1851 an Karl Schedl, k. k. Landesfabrikanten und Eisengewerks-Inhabers (Wien Stadt Nro. 101) zum dritten Theile abgetreten.

Baumgartner m. p.

432.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 20. August 1851,

womit das dem Albert Managetta Ritter von Lerchenau und dem August Quidde am 30. Mai 1851 verliehene und seither zum dritten Theile an Karl Schedl abgetretene Privilegium, auf die Verbesserung von Beheitzungs-Apparaten, auf die Dauer von fünfzehn Jahren verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das ursprünglich dem Albert Managetta Ritter von Lerchenau, Oekonomen in Wien, und dem August Quidde, Partikulier in Wien, verliehene und laut Zession vom 24. Juni l. J. zum dritten Theile in das Eigenthum des Karl Schedl, k. k. privilegirten Fabrikenbesitzers in Wien übertragene Privilegium vom 30. Mai 1851, auf die Verbesserung aller Gattungen von Beheitzungs-Apparaten, auf die Dauer von fünfzehn Jahren zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

433.

Spis

wyłącznych przywilejów, od Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych nadanych dnia 21. Sierpnia 1851.

Przywilej, Franciszkowi Fleischowi, ślusarzowi maszyn w Wiedniu (Gumpendorf nr. 3), na rok jeden nadany na udoskonalenie w żęciu zboża przez użycie bardzo prostej, pożytecznej i trwałej żniwiarki do wszelkiego zboża, którą takowe w szerokości pięciu stóp prędko, dokładnie i bez uszkodzenia w pościele (pokosy) się kładzie, tak iż w dniu jednym za pomocą dwóch koni i jednego człowieka pięć do sześciu morgów wyżąć można. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 6468 — II.).

Przywilej, Antoniemu Kopeckyemu w Wiedniu (Josefstadt nr. 26), na rok jeden nadany na wynalazek elektro-magnetycznej silni, której równie jak siły pary do obrotu maszyn przemysłowych użyć można, a która mniej daleko kosztuje, miejsca mniej zajmuje, w użyciu z żadnem niebezpieczeństwem nie jest połączoną, a za pomocą kumulatora właściwie ku temu celowi urządzonego, każdego stopnia szybkości dopuszcza. O zachowanie tajemnicy proszono. Pod względem bezpieczeństwa publicznego wykonywaniu tego przywileju nic stoi nic na zawadzie (l. 6469 — II.).

Przywilej, Józefowi Bodenemu, upoważnionemu ślusarzowi powozów (Jägerzeile nr. 49), na lat trzy nadany na wynalazek stopni, w spód powozów wcale nieznacznie się wsuwających, przy otwieraniu drzwiczek się wysuwających, a przy zamykaniu tychże powracających, które wreszcie do wozów z drzwiczkami lub bez drzwiczek zastosowane być mogą, a tę korzyść niosą, że drzwiczki chociaż dobrze nie przypadają lub nie wchodzą, nigdy się nie otwierają, że na tych stopniach żadna nieczystość się nie osadza, a przy czyszczeniu powozu niedogodności nie ma. Opis tego przywileju złożono w c. k. niższo-austryjackiem namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 6493 — II.).

Przywilej, Franciszkowi Schubertowi, miejskiemu ślusarzowi i właścicielowi domu w Wiedniu (am Thuri nr. 53), na lat dwa nadany na udoskonalenie maszynowych stopni do powozów, przezco zupełnie usuwa się niebezpieczne otwieranie się drzwiczek, gdyż temi pod progiem powozowym ukrytemi stopniami drzwiczki zamknięte się utrzymują, i dopiero przy otwieraniu powozu się wysuwając, na widok występują, a przytem są bardzo wygodne, proste, trwałe, zupełnie bezpieczne i eleganckie. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 6499 — II.).

433.

Verzeichniß

der von dem Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten am 21. August 1851 verliehenen ausschließenden Privilegien.

Dem Franz Fleisch, Maschinenschlosser in Wien (Gumpendorf Nro. 3), auf eine Verbesserung des Verfahrens beim Getreidemähen durch Anwendung einer äußerst einfachen, vortheilhaften und dauerhaften Maschine zum Abmähen aller Gattungen Getreide, womit das Getreide in einer Breite von beinahe 5' schnell und sicher geschnitten und ohne Beschädigung in Reihen (Schwaden) gelegt werde, so daß während eines Tages mit Hilfe zweier Pferde und eines Menschen 5 bis 6 Joche abgemäht werden können; auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 6468 – H.).

Dem Anton Kopetzky in Wien (Josephstadt Nro. 26), auf die Erfindung einer elektro-magnetischen Kraftmaschine, welche gleich der Dampfkraft zum Betriebe von Industriemaschinen verwendet werden könne, in der Anschaffung billiger zu stehen komme, weniger Raum einnehme, im Betriebe mit keiner Gefahr verbunden sei, und durch einen eigens konstruirten Kumulator jeden Grad von Schnelligkeit zulasse; auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sicherheitsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 6469 — H.).

Dem Joseph Bodene, befugten Wagen-Schlosser in Wien (Jägerzeile Nro. 49), auf eine Erfindung von Wagenfußtritten, welche sich in den Fußboden des Wagens ganz unbemerkbar hineinlegen, beim Aufmachen derselben wieder zurücktreten, auch bei Wägen sowohl mit als ohne Thüren angebracht werden können, und den Vortheil bieten, daß die Wagenthüren, auch wenn sie nicht gut passen oder schließen, nie aufgehen können, daß sich an diese Fußtritte keine Unreinigkeit ansetze, und daß selbe bei der Reinigung des Wagens keine Unbequemlichkeit verursache; auf drei Jahre. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 6493 — H.).

Dem Franz Schubert, bürgerlichen Schlossermeister und Hausinhaber in Wien (am Thury Nro. 53), auf eine Verbesserung der Wagen-Maschinenfußtritte, wodurch das gefährliche Aufgehen der Wagenthüren gänzlich beseitigt werde, da diese unter den Wagenschwellen versteckten Fußtritte die Wagenthüren von selbst geschlossen halten, und erst beim Oeffnen des Wagens hervortreten und sichtbar werden, aber auch jene Fußtritte zugleich sehr bequem, einfach, dauerhaft, vollkommen sicher und elegant seien; auf zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 6499 — H.).

Przywilej, Anzelmowi Faleschiniemu, tkaczowi w Udine (Borgo Gemona al Civico nr. 1537), na lat pięć nadany na wynalazek maszyny do tarcia konopi. Opis tego przywileju złożono w c. k. weneckiem namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 6536 — H.).

Przywilej, Antoniemu i Michałowi Aniołowi Ducciom, fabrykantom fortepijanów i organów w Florencyi, przez Antoniego Tomaschka, fabrykanta fortepijanów w Wiedniu (Wieden nr. 920), na lat pięć nadany na wynalazek nowego muzycznego instrumentu, zwanego „Baristato“, który o oktawę niżej idzie niż kontrabas, a dla mocy i wyrazistości tonów osobliwie do orkiestry jest przydatny. Ciż prosili o zachowanie tajemnicy i złożyli rewers, jaki cudzoziemcy wydawać powinni (l. 6536 — H.).

Przywilej, Karolowi Schedlowi, właścicielowi fabryki w Wiedniu (w mieście nr. 101), Albertowi Managetta kawalerowi de Lerchenau, ekonomowi w Wiedniu (Neubau nr. 291) i Augustowi Quiddemu, technikowi z Brunświku, bawiącemu obecnie w Wiedniu (Josefstadt nr. 225), na rok jeden nadany na wynalazek usuwania tworzącego się w kotłach nadzwyczaj szkodliwego i bardzo przykrego kamienia, ze wszystkich aparatów parowych i do warzenia, zapomocą bardzo prostego mechanicznego przyrządu bez wszelkich środków chemicznych. O zachowanie tajemnicy proszono. Pod względem sanitarnym przeciw wykonywaniu tego przywileju nie ma przeszkody, byle tylko uprzywilejowany przyrząd zastosowywano jedynie do kotłów u maszyn parowych, albo też do kotłów takowych parowych aparatów do warzenia, w których para pomiędzy podwójne dna lub ściany naczyń kuchennych w celu warzenia przechodzi, lecz nie do takich aparatów do warzenia, gdzie para wpuszcza się bezpośrednio w naczynie do warzenia, a przeto z mającemi się warzyć wiktuałami w bezpośrednią styczność przychodzi. August Quidde złożył rewers, jakiego przepisy od cudzoziemców wymagają (l. 6558 — H.).

Przywilej, Franciszkowi Pauwelsowi z Bruxelli, fabrykantowi wozów kolei żelaznych w Witkowicach w Morawii, przez Ignacego Wallanda, ajenta handlowego w Wiedniu (w mieście nr. 300), na lat trzy nadany na odkrycie nowej konstrukcyi maźnic u lokomotywów, wagonów i u wszystkich zwykłych powozów i osi, przezco rozegrzanie przez użytek niepodobnem się czyni, również wyciekania smarowidła jako też i wciskania się brudu, prochu i t. p. się nie dopuszcza. O zachowanie tajemnicy proszono. Złożono także rewers, jakiego według przepisów od cudzoziemców się wymaga (l. 6559 — H.).

Baumgartner m. p.

Dem Anselmo Faleschini, Weber in Udine (Borgo Gemona al Civico Nro. 1537), auf die Erfindung einer Maschine zum Brechen des Hanfes; auf fünf Jahre. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. venezianischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 6536 — H.).

Dem Antonio und Michelangelo Ducci, Pianoforte-Fabrikanten und Orgelbauer in Florenz, durch Anton Tomaschek, Klavier-Fabrikanten in Wien (Wieden Nro. 920), auf die Erfindung eines neuen musikalischen Instrumentes „Baristato" genannt, welches um eine Oktav tiefer gehe als der Kontrabaß, und sich wegen der Stärke und Deutlichkeit des Tones hauptsächlich für das Orchester eigne; auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht. Der Fremdenrevers liegt vor (Z. 6536 — H.).

Dem Karl Schedl, Fabriksbesitzer in Wien (Stadt Nro. 101), Albert Managetta Ritter von Lerchenau, Oekonom in Wien (Neubau Nro. 291), und August Quidde, Techniker aus Braunschweig, derzeit in Wien (Josephstadt Nro. 225), auf eine Erfindung, den außerordentlich schädlichen und äußerst lästigen Kesselstein bei allen Dampf- und Koch-Apparaten durch eine äußerst einfache mechanische Vorrichtung ohne alle chemische Mittel gänzlich zu beseitigen; auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sanitätsrücksichten steht der Ausübung dieses Privileginms unter der Bedingung kein Bedenken entgegen, wenn die Privilegiums-Vorrichtung bloß bei Kesseln für Dampfmaschinen oder bei Kesseln solcher Dampf-Koch-Apparate angewendet wird, bei welchen der Dampf zwischen doppelten Böden oder Wänden der Kochgefässe behufs des Kochens streicht, jedoch nicht bei solchen Koch-Apparaten, wo der Dampf unmittelbar in das Kochgefäß geleitet wird, und so mit den zu kochenden Nahrungsmitteln selbst in Berührung kommt. Der Fremdenrevers des August Quidde liegt vor (Z. 6558 — H.).

Dem Franz Pauwels, aus Brüssel, Eisenbahnwagen-Fabrikanten zu Wittkowitz in Mähren, durch Ignaz Walland, Handelsagenten in Wien (Stadt Nro. 300), auf die Entdeckung einer neuen Konstrukzion der Schmierbüchsen für Lokomotive, Waggons und alle Sorten gewöhnlicher Wägen und Achsen, wodurch eine Erhitzung im Gebrauche unmöglich gemacht, dann das Ausfließen des Schmiermateriales, so wie auch das Eindringen von Schmutz, Staub ꝛc. verhindert werde; auf drei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht. Der Fremdenrevers liegt vor (Z. 6559 — H.).

Baumgartner m. p.

434.

S p i s

wyłącznych przywilejów, od Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych nadanych dnia 23. Sierpnia 1851.

Przywilej, W. Güntherowi, właścicielowi fabryki lokomotywowych maszyn w Neustadzie pod Wiedniem, na lat trzy nadany na wynalazek, w skutek którego właściwym sposobem zwyczajny węgiel brunatny tak się przekształca, iż najlepszy węgiel z drzewa zastąpi zupełnie i do obrobienia żelaza doskonale użyć się daje. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 6292 — H.).

Przywilej, Franciszkowi Patznickowi w Wiedniu (Alservorstadt nr. 47), na rok jeden nadany na wydoskonalenie w wyrabianiu towarów gumielastycznych, które polega na nowym sposobie farbowania i bronzowania, jakoteż i w odjęciu wszelkiego zapachu wspomnionym przedmiotom, bez nadwerężenia przytem lipkości i elastyczności. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 6402 — H.).

Przywilej, Gustawowi Rohrdorfowi, mechanikowi z Zurychu z Szwajcaryi, bawiącemu obecnie w Wiedniu (Alservorstadt nr. 269) na udoskonalenie szybkiej prasy drukarskiej, które na tem polega: że 1) prasy tej i do litografii użyć; 2) tąż tak czcionki jak odciski z kamienia odbijać; 3) w jednej godzinie 1000 odbiciów zrobić można; że nakoniec 4) to udoskonalenie co do użycia do litografii, przy każdej istniejącej szybkiej prasie drukarskiej przyrządzić można. O zachowanie tajemnicy proszono. Złożono także rewers, jakiego się od cudzoziemców wymaga (l. 6405 — H.).

Przywilej, Adamowi Ogdenowi, inżynijerowi używającemu firmy: „John Sykes i Adam Ogden" w Huddersfield (Hrabstwo York w Anglii), bawiącemu obecnie w Bruxelli, przez Dra. Franciszka Wertfeina, niższo-austryjackiego publicznego ajenta w Wiedniu (w mieście nr. 469), na lat trzy nadany na udoskonalenie maszyn do czyszczenia wełny i innych włókien. Na ten przedmiot nadano we Francyi przywilej na lat pietnaście, poczynający od dnia 14. Września 1850 r. O zachowanie tajemnicy proszono, i złożono rewers, jakiego się od cudzoziemców wymaga (l. 6406 — H.).

Przywilej, Franciszkowi Schiffingerowi, kapralowi w c. k. pułku piechoty Hoch- und Deutschmeister, a teraz pisarzowi u komendy placowej w Wiedniu, i Michałowi Reichardowi, dawniej pomocnikowi w produkowaniu farb bronzowniczych w Wiedniu (Josefstadt nr. 68), na dwa lata nadany na udoskonalenie wyrabiania farb bronzowniczych z opadków przy kuciu wszelkich kruszców, tudzież gumy i wody do gładzenia (Glattwasser), za pomocą nowej manipulacyi przy

434.

Verzeichniß

der von dem Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten am 23. August 1851 verliehenen ausschließenden Privilegien.

Dem W. Günther, Lokomotiv- und Maschinen-Fabriks-Besitzer in Wiener-Neustadt, auf eine Erfindung, die gewöhnliche Braunkohle durch ein eigenes Verfahren so umzustalten, daß dieselbe die Stelle der besten Holzkohle vertrete und zu jeder Eisenbearbeitung vollkommen gut verwendet werden könne; auf drei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 6292 — H.).

Dem Franz Patznick in Wien (Alservorstadt Nro. 47), auf eine Verbesserung in der Erzeugung der Kautschukwaaren, welche in einer neuen Farbe- und Bronzirungs-Methode und in der Erzielung der Geruchlosigkeit der gedachten Gegenstände bestehe, ohne daß der Klebestoff und Elastizität darunter leiden; auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 6402 — H.).

Dem Gustav Rordorf, Mechaniker von Zürich in der Schweitz, derzeit in Wien Alservorstadt Nro. 269), auf eine Verbesserung an der Buchdrucker-Schnellpresse, welche darin bestehe, daß: 1. diese Presse auch auf die Lithographie (Steindruck) angewendet; 2. mit derselben eben so gut Lettern- (Buchstaben-) als Steindruck vorgenommen, und 3. in einer Stunde 1000 Abzüge gemacht werden können; auch 4. diese Verbesserung in der Anwendung des Steindruckes an jeder schon bestehenden Buchdrucker-Schnellpresse anzubringen sei; auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht. Der Fremdenrevers liegt vor (Z. 6405 — H.)

Dem Adam Ogden, Ingenieur, unter der Firma: John Sykes und Adam Ogden, in Hudersfield (Grafschaft York in England), derzeit in Brüssel, durch Dr. Franz Wertfein, niederösterreichischen öffentlichen Agenten in Wien (Stadt Nro. 469), auf Verbesserungen der Maschinen zum Reinigen der Woll- und anderer Faserstoffe; auf drei Jahre. In Frankreich ist dieser Gegenstand seit 14. September 1850 auf 15 Jahre patentirt. Die Geheimhaltung wurde angesucht. Der Fremdenrevers liegt vor (Z. 6406 — H.).

Dem Franz Schiffinger, Korporal in dem k. k. Infanterie-Regimente Hoch- und Deutschmeister und dermalen Schreiber bei dem Platz-Kommando in Wien, und Michael Reichard, vormals Gehilfe bei der Bronze-Farbenerzeugung in Wien (Josephstadt Nro. 68), auf eine Verbesserung in der Erzeugung der Bronzefarben aus dem Abfalle aller geschlagenen Metalle, dann Gummi und Glattwasser durch eine neue Manipulazion beim Zerreiben dieser Gegenstände, ferner durch das Abläutern derselben

rozcieraniu tych przedmiotów, nareszcie spłukiwaniem tychże dla oczyszczenia czynionem filtrowaną wodą dunajową i paleniem oliwy z Aix. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 6461 — H.).

Przywilej, Karolowi Hinzemu, angielskiemu robót kulisto-wypukłych (boule) fabrykantowi w Wiedniu (Josefstadt nr. 222), na rok jeden nadany na wynalazek nowego sposobu wykładania stolarszczyzny, przyczem przyozdobienia, herby, litery i t. p. nie w sposobie zwykłych dotąd w Austryi angielskich robót kulistowypukłych w kruszcach lub zagranicznych gatunkach drzewa, lecz w sztucznie przyrządzonym, tkackiemu rękodziełu w podobnym gruncie się wykłada, a wyrabiane być może zapomocą umyślnie ku temu celowi wynalezionych maszyn z chemicznie przyrządzonej masy farb, kruszców i krajowych gatunków drzewa, przezco nie tylko robota bardzo dobrze trwałą piękność zyskuje, lecz i potrzeba drogich amerykańskich gatunków drzewa prawie zupełnie ustawa. O zachowanie tajemnicy proszono. Złożono także rewers, jakiego się od cudzoziemców wymaga (l. 6464 — H.).

Przywilej, Salomonowi Bingowi, upoważnionemu fabrykantowi kwiatów w Fünfhaus pod Wiedniem, przez A. Heinricha, sekretarza niższo-austryjackiego towarzystwa przemysłowego w Wiedniu (Jägerzeile nr. 520), na lat dwa nadany na wynalazek wyrabiania zapomocą nowej maszyny daleko szybciej, taniej i w całych sztukach produkowanych dotąd jedynie na łokcie aksamitek wycinanych i wyciskanych do ubiorów damskich. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 6465 — H.).

Przywilej, Edwardowi Dunnowi, kapitanowi w Nowym Yorku, przez Fryderyka Roedigera w Wiedniu (St. Ulrich nr. 50), na lat pięć nadany na wynalazek i udoskonalenie maszyny, której siłę popędową przez rozegrzanie powietrza lub innych gazów lub płynów, zdolnych wielkiej prężności, wydobywa się. O zachowanie tajemnicy proszono. Pod względem bezpieczeństwa publicznego wykonywaniu tego przywileju nic nie stoi na przeszkodzie, jeźli należycie porobione będą przepisane wentyle bezpieczeństwa. Złożono także rewers, jakiego wydanie dla cudzoziemców jest przepisane (l. 6466 — H.).

Przywilej, Józefowi Wetterneckowi, inżynijerowi w c. k. uprzywilejowanej fabryce maszyn w Wiedniu (am Tabor nr. 59), na lat trzy nadany na wynalazek hydrostatycznej lampy oliwnej, jako i świateł oliwnych i nocnych, przy których samym ciężarem płynu, płyn palący się na wysokość knota się podnosi. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 6467 — H.).

Baumgartner m. p.

behufs der Reinigung durch filtrirtes Donauwasser und durch Brennen mit Alixeröl; auf zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 6461 — H.).

Dem Karl Hinze, englischen Boule-Arbeiter in Wien (Josephstadt Nro. 222), auf eine Erfindung in der Erzeugung der neuen Art eingelegter Kunsttischlerarbeit, wobei die einzulegenden Verzierungen, Wappen, Buchstaben und dgl. nicht wie bei der bisher in Oesterreich üblichen englischen Boule-Arbeit einfach in Metall oder fremden Holzgattungen, sondern in einem künstlich bereiteten, der Manufaktur-Weberei ähnlichen Grunde eingelegt werden, welche durch eigends dazu erfundene Maschinen, durch chemisch zubereitete Farbenmassen, Metalle und inländische Holzgattungen erzeugt werden könne, wodurch nicht nur eine sehr dauerhafte Schönheit der Arbeit erzielt, sondern auch der Bedarf der theueren amerikanischen Holzgattungen fast gänzlich beseitiget werde; auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht. Der Fremdenrevers liegt vor (Z. 6464 — H.).

Dem Salomon Bing, befugten Blumenmacher in Fünfhaus bei Wien, durch A. Heinrich, Sekretär des niederösterreichischen Gewerbevereins in Wien (Jägerzeile Nr. 520), auf eine Erfindung, die bisher ellenweise erzeugten durchbrochenen und gepreßten Sammt-Borduren für Damenputz mittelst einer neuen Maschine schneller, billiger und in ganzen Stücken zu erzeugen; auf zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 6465 — H.).

Dem Eduard Dunn, Kapitän in New-York, durch Friedrich Rödiger zu Wien (St. Ulrich Nro. 50), auf die Erfindung und Verbesserung einer Maschine, deren Triebskraft durch die Anwendung erhitzter Luft oder anderer Gase oder Flüssigkeiten, die einer grossen Expansion fähig sind, hervorgebracht werde; auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sicherheitsrücksichten steht bei gehöriger Anbringung der vorschriftmäßigen Sicherheitsventile der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen. Der Fremdenrevers liegt vor (Z. 6466 — H).

Dem Joseph Wetterneck, Ingenieur in der k. k. privilegirten Maschinen-Fabrik in Wien (am Tabor Nro. 59), auf die Erfindung einer hidrostatischen Oellampe, dann von Oel- und Nachtlichtern, wobei durch den reinen Druck der Flüssigkeit die Brennflüssigkeit auf die Höhe des Brenners gehoben werde; auf drei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 6467 — H.).

Baumgartner m. p.

435.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych z dnia 27. Sierpnia 1851,

jako przywilej Eugenijuszowi de Nagy dnia 15. Grudnia 1847 nadany na wynalazek pneumatycznego wciągacza, z powodu nieużywania go, za zgasły się ogłasza.

Przywilej, Eugenijuszowi de Nagy dnia 15. Grudnia 1847 nadany na wynalazek pneumatycznych wciągaczów, gdy nie czyniono użytku z tegoż w przeciągu czasu prawem ustanowionego, ogłasza się za zgasły.

Opis tego uprzywilejowanego wynalazku, który dotychczas w tajemnicy był zachowany, przeseła się wraz ku przechowaniu do instytutu politechnicznego, gdzie go każdemu przejrzeć wolno.

Baumgartner m. p.

436.

S p i s

wyłącznych przywilejów, dnia 31. Sierpnia 1851 nadanych od Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych.

Przywilej, Józefowi Morawetzowi, technikowi w Wiedniu (Leopoldstadt nr. 61), i H. A. Syrrenbergowi, kupcowi, na rok jeden nadany na wynalazek w wyrabianiu mydła, które używane w gospodarstwie do prania, jakoteż i w fabrykach sukna i odbijalniach, nie tylko wszystkie dotąd zwane gatunki mydła bez najmniejszego nadwerężenia materyi przewyższa, lecz i daleko taniej kosztuje. O zachowanie tajemnicy proszono. Pod względem policyi zdrowia wykonywaniu tego przywileju nic nie przeszkadza. H. A. Syrrenberg złożył rewers, jakiego przepisy od cudzoziemców wymagają (l. 6686 — H.).

Przywilej, Karolowi Moreyowi, kapitaliście w Londynie, przez Fryderyka Roedigera w Wiedniu (St. Ulrich nr. 50), na lat pięć nadany na wynalazek i udoskonalenie maszyny do obciosywania i obrabiania kamieni, tak ku zwyczajnemu użyciu, jakoteż i do przyozdobień. O zachowanie tajemnicy proszono, i złożono rewers, jakiego przepisy od cudzoziemców wymagają (l. 6687 — H.).

Przywilej, S. Edlerowi w Wiedniu (w mieście nr. 779) i A. Wolfowi, właścicielowi fabryki zapałków w Neudörfel w pobliżu Wiener-Neustadt, na lat cztery nadany na wydoskonalenie w wyrabianiu zapałków. O zachowanie tajemnicy proszono. Pod względem publicznych przepisów sanitarnych wykonywaniu tego przywileju nic nie przeszkadza (l. 6688 — H.).

435.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 27. August 1851,

womit das dem Eugen von Nagy am 15. Dezember 1847 ertheilte Privilegium, auf die Erfindung pneumatischer Einsauger, wegen unterlassener Ausübung für erloschen erklärt wird.

Das Privilegium des Eugen von Nagy vom 15. Dezember 1847, auf die Erfindung pneumatischer Einsauger, ist wegen unterlassener Ausübung binnen der gesetzlichen Frist für erloschen erklärt worden.

Die dießfällige geheimgehaltene Privilegiumsbeschreibung wird unter Einem an das politechnische Institut zur Aufbewahrung für Jedermanns Einsicht geleitet.

Baumgartner m. p.

436.

Verzeichniß

der von dem Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten am 31. August 1851 verliehenen ausschließenden Privilegien.

Dem Joseph Morawetz, Techniker in Wien (Leopoldstadt Nro. 61), und dem H. A. Syrrenberg, Kaufmanne, auf eine Erfindung in der Erzeugung von Seife, welche beim Gebrauche sowohl in der Wirthschaft zum Waschen, als auch in den Tuch- und Druckfabriken nicht nur alle bisher angewandten Seifen-Gattungen, ohne die Stoffe im Mindesten anzugreifen, an Wirksamkeit übertreffe, sondern auch weit billiger zu stehen komme; auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sanitätsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen. Der Fremdenrevers des H. A. Syrrenberg liegt vor (Z. 6686 H.).

Dem Charles Morey, Rentier in London, durch Friedrich Rödiger, in Wien (St. Ulrich Nro. 50), auf eine Erfindung und Verbesserung einer Maschine zum Behauen und Bearbeiten der Steine, sowohl zum gewöhnlichen Gebrauche, als auch zu Verzierungen; auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht. Der Fremdenrevers liegt vor (Z. 6687 — H.).

Dem S. Edler in Wien (Stadt Nro. 770), und dem A. Wolf, Zündrequisiten-Fabriksinhaber zu Neudörfl nächst Wiener Neustadt, auf eine Verbesserung in der Erzeugung von Zündhölzchen; auf vier Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sanitätsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 6688 — H.).

Przywilej, G. Siglowi, właścicielowi fabryki maszyn w Wiedniu (am Michaelbäuerischen Grunde nr. 42), na rok jeden nadany na wydoskonalenie tłoczni, gdzie tłoczenie uskutecznia się płytami i walcami, a której szczególnie do wyrabiania cukru z buraków, jakoteż i do robienia oleju użyć można. O zachowanie tajemnicy proszono. Pod względem sanitarnym tudzież bezpieczeństwa publicznego wykonywaniu tego przywileju żadnej nie ma przeszkody. Złożono także rewers, jakiego się od cudzoziemców wymaga (l. 6689 — H.).

Przywilej, Piotrowi Piccardtowi, mieszczaninowi praskiemu i buchalterowi w domu Józefa Fleschnera w Pradze (nr. 739—1), na rok jeden nadany na wynalazek nowego papieru inkaustowego wraz z wydoskonalonym przyrządem do kopijowania listów, rachunków, rysunków i t. p., przyczem ani atramentu, ani zwykłego dotąd przy kopijowaniu postępowania nie potrzeba, a znacznie czasu, trudu i nakładu oszczędza się. O zachowanie tajemnicy proszono. Pod względem bezpieczeństwa publicznego wykonywaniu tego przywileju nie stoi nic na zawadzie (l. 6691 — H.).

Przywilej, Jakóbowi Poschingerowi, zarządzcy huty żelaznej w Rosenbachu w Karyntyi, na lat trzy nadany na wynalazek nowej budowy wielkich pieców hutniczych, przyczem zrobiwszy w pośrodku pieca kuźnię, ruszty do pieców wytapiających żelazo przez żarzenie, jak i do pieców przez gaz wytapiających zastosowuje się, piece daleko są prościejsze i mniej kosztują, a oszczędza się przy nich w porównaniu z zwyczajnemi wielkiemi piecami bardzo wiele paliwa. Opis tego przywileju złożono w c. k. karynckiem namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może. Pod względem bezpieczeństwa publicznego wykonywaniu tego przywileju nie stoi nic na zawadzie (l. 6692 — H.).

Przywilej, Janowi Chrzcicielowi de Lorenzi, fabrykantowi organów w Wicency, na lat pięć nadany na wynalazek nowego sposobu w konstrukcyi organów „fonocromico“ zwanych, przez sam nacisk klawiszów pełne wyrazu tony wydających. Opis tego przywileju złożony w c. k. weneckiem namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 6789 — H.).

Baumgartner m. p.

437.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych z dnia 6. Września 1851,

którem przywilej, C. U. Schluowi dnia 12. Sierpnia 1850 nadany na wynalazek i udoskonalenie wozów kolei żelaznej, na rok drugi przedłuża się.

Ministerstwo handlu widziało się spowodowanem, przywilej C. U. Schluowi, przełożonemu wyrobni maszyn c. k. północnej kolei żelaznej w Pradze, pod

Dem G. Sigl, Maschinen-Fabriksbesitzer in Wien (am Michaelbäurischen Grunde Nro. 42) auf die Verbesserung einer Presse, wobei der Druck mittelst Platten und Walzen effektuirt werde, und welche besonders zur Runkelrübenzucker- und Oelfabrikazion anwendbar sei; auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sanitäts- und Sicherheitsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen. Der Fremdenrevers liegt vor (Z. 6689 — H.).

Dem Peter Piccardt, Prager Bürger und Buchhalter im Hause des Joseph Fleschner in Prag (Nro. 739—1), auf die Erfindung eines neuen Tintenpapieres nebst einer verbesserten Vorrichtung zum Kopiren von Briefen, Rechnungen, Zeichnungen ꝛc., wobei sowohl der Gebrauch der Tinte, so wie das bisher beim Kopiren der Briefe beobachtete Verfahren entfalle, und eine bedeutende Ersparniß an Zeit, Mühe und Kosten erzielt werde; auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sanitätsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 6691 — H.).

Dem Jakob Poschinger, Verwalter des Hüttenwerkes Rosenbach in Kärnthen, zu Rosenbach in Kärnthen, auf die Erfindung einer neuen Konstrukzion der Flammöfen, wobei durch Anbringung einer Zwischenesse, Pultröste für Glüh- und Gasöfen brauchbar und die Oefen viel einfacher und billiger werden, und wodurch man zugleich im Vergleiche mit gewöhnlichen Flammöfen eine bedeutende Ersparung an Brennmateriale erziele; auf drei Jahre. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. Statthalterei von Kärnthen zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung. In öffentlichen Sicherheitsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 6692 — H.).

Dem Johann Baptist de Lorenzi, Orgelbauer in Vicenza, auf die Erfindung einer neuen Methode in der Konstrukzion einer Orgel „Fonocromico“ genannt, welche durch Tasten und Pedaldruck sehr ausdrucksvolle Töne hervorbringe; auf fünf Jahre. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. Statthalterei in Venedig zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 6789 — H.).

Baumgartner m. p.

437.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 6. September 1851,

womit das dem C. U. Schlu auf eine Erfindung und Verbesserung an den Eisenbahnwägen am 12. August 1850 verliehene Privilegium, auf das zweite Jahr verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das dem C. U. Schlu, Vorstande der Maschinenwerkstätten der k. k. nördlichen Staatseisenbahn in Prag, unterm 12. August 1850

dniem 12. Sierpnia 1850 r. nadany na wynalazek i udoskonalenie u wozów kolei żelaznej, na rok drugi przedłużyć.

Baumgartner m. p.

438.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych z dnia 6. Września 1851,

którem przywilej, Emanuelowi Wrzolikowi dnia 21. Lipca 1843 r. nadany na wynalazek przyrządu do podniesienia wody, na rok dziewiąty przedłuża się.

Ministerstwo handlu widziało się spowodowanem, przywilej Emanuelowi Wrzolikowi, cywilnemu inżynijerowi w Frejstadzie na Szląsku, dnia 21. Lipca 1843 nadany na wynalazek nowego przyrządu do podniesienia wody bez użycia drążków pompowych na jakąkolwiek wysokość, na rok dziewiąty przedłużyć.

Baumgartner m. p.

439.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych z dnia 8. Września 1851,

z ogłoszeniem, jako Jan Winkler przywilej dnia 30. Kwietnia 1849 nadany sobie na poprawę skóry lakierowanej i ceraty, mocą cesyi z dnia 14. Sierpnia 1851 zlał na Rejnharda Frauera.

Ministerstwo handlu przyjęło do wiadomości i poleciło w księdze prenotacyjnej zapisać doniesienie, że Jan Winkler trzyletni przywilej, dnia 30. Kwietnia 1849 nadany sobie na poprawę w skórach lakierowanych i w ceracie, mocą cesyi z dnia 14. Sierpnia 1851, na Rejnharda Frauera przelał.

Baumgartner m. p.

440.

S p i s

wyłącznych przywilejów, od Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych dnia 10. Września 1851 nadanych.

Przywilej, Girolamowi Bertoniemu, mielnikowi w Cavallico pod Udine, na lat dziesięć nadany na wynalazek maszyny z drzewa zrobionej, z kołem do

verliehene Privilegium auf eine Erfindung und Verbesserung an den Eisenbahnwägen, auf das zweite Jahr zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

438.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 6. September 1851,

womit das dem Emanuel Wrzolik am 21. Juli 1843 verliehene Privilegium auf die Erfindung einer Wasserhebungs-Vorrichtung, auf das neunte Jahr verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das dem Emanuel Wrzolik, Zivil-Ingenieur zu Freistadt in Schlesien, verliehene Privilegium vom 21. Juli 1843, auf die Erfindung einer neuen Wasserhebungs-Vorrichtung ohne Pumpgestänge für jede Höhe, auf das neunte Jahr zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

439.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 8. September 1851,

womit die Anzeige, daß Johann Winkler sein Privilegium vom 30. April 1849 auf eine Verbesserung des Lakleders und der Wachsleinwand laut Zessionsurkunde vom 14. August 1851 an Reinhard Frauer übertragen habe, kundgemacht wird.

Das Handelsministerium hat die Anzeige, daß Johann Winkler das ihm am 30. April 1849, auf eine Verbesserung des Lackleders und der Wachsleinwand ertheilte dreijährige Privilegium laut Zessionsurkunde vom 14. August 1851 an Reinhard Frauer übertragen habe, zur Wissenschaft und in Vormerkung genommen.

Baumgartner m. p.

440.

Verzeichniß

der von dem Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten am 10. September 1851 verliehenen ausschließenden Privilegien.

Dem Girolamo Bertoni, Müller zu Cavallicco bei Udine, auf die Erfindung einer aus Holz konstruirten Maschine mit horizontalem Schneiderade zum Verkleinern

rznięcia horyzontalnem do krajania w trzaseczki drzewek farbiarskich, lub do medycyny służących, Opis przywileju złożony w c. k. weneckiem namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 6790 — H.).

Przywilej, Girolamowi Bertoniemu, mielnikowi w Cavallico pod Udine, na jedenaście lat nadany na wynalazek z żelaza zrobionej maszyny z leżącym cylindrem do krajania w trzaseczki lub talerzyki drzewek farbiarskich, lub do medycyny służących. Opis przywileju przechowuje się w c. k. weneckiem namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 6790 — H.).

Przywilej, Józefowi Neussowi, technikowi w Wiedniu (Leopoldstadt nr. 515), na rok jeden nadany na wydoskonalenie ruchomych stopni do powozu. Opis przywileju przechowuje się w c. k. niższo-austryjackiem namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może. Złożono także rewers, jakiego się od cudzoziemców wymaga (l. 6813 — H.).

Przywilej, Józefowi Resselowi, c. k. podintendantowi marynarki w Tryjeście (nr. 958), na rok jeden nadany na wynalazek nowego mechanizmu obrotowego dla okrętów parowych. Opis przywileju złożono w c. k. namiestnictwie w Tryjeście, gdzie go każdy przejrzeć może. Pod względem bezpieczeństwa publicznego przeciw wykonywaniu tegoż żadna nie zachodzi przeszkoda (l. 6822 — H.).

Przywilej, spadkobiercom Ludwika Damboecka, tudzież M. Faberowi i spółce, fabrykantom bobbinetów i korónek w Wiedniu (w mieście nr. 147), na lat dwa nadany na udoskonalenia u krosien maszynowych (maszyn do tkania tattyngów i petynet), przezco towary gładkie i w desenie w daleko korzystniejszy sposób i w większej jak dotąd rozmaitości wzorów produkować można. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 6886 — H.).

Przywilej, Leopoldowi Funkowi, właścicielowi przywileju w Wiedniu (Leopoldstadt nr. 315), na rok jeden nadany na udoskonalenie w wyrabianiu wszelkich galanteryjnych rzeczy skórzanych, przezco takowe od zamoknięcia ochronione, po dłuższem nawet czasie nie rozklejają się, ani też żaden kawałeczek odpaść nie może. Opis przywileju złożony w c. k. niższo-austryjackiem namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 6972 — H.).

Przywilej, Antoniemu Hartingerowi, kwieskowanemu korrektorowi cesarskiej akademii sztuk pięknych w Wiedniu (Gumpendorf nr. 381), na rok jeden nadany na udoskonalenie w litografii i odciskaniach na kamieniu, polegające: *a)* na litograficznej farbie czarnej do odcisków kredowych, która w najjaśniejszych odcieniach tuszu aż do najpełniejszej czarności dobitne, wykończone i jasne odciski wydaje; *b)* na takiem przyrządzeniu wszystkich farb, że takowych z największą korzyścią do odcisków kolorowanych używać można. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 7003 — H.).

von Farb- und Medizinalhölzern in Späne; auf zehn Jahre. Die offene Beschreibung befindet sich bei der k. k. venezianischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 6790 — H.).

Dem Girolamo Bertoni, Müller zu Cavallicco bei Udine, auf die Erfindung einer aus Eisen konstruirten Maschine mit liegendem Schneidezylinder zum Verkleinern von Farb- und Medizinalhölzern in Späne und über Hirn geschnittene Scheiben; auf eilf Jahre. Die offene Beschreibung befindet sich bei der k. k. venezianischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 6790 — H.).

Dem Joseph Neuß, Techniker in Wien (Leopoldstadt Nro. 515), auf die Verbesserung beweglicher Wagentritte; auf Ein Jahr. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung. Der Fremdenrevers liegt vor (Z. 6813 — H.).

Dem Joseph Ressel, k. k. Marine-Unterintendent in Triest (Nro. 958), auf die Erfindung eines neuen Dampfschiffs-Betriebsmechanismus; auf Ein Jahr. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. Statthalterei in Triest zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung. In öffentlichen Sicherheitsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 6822 — H.).

Dem Ludwig Damböcks Erben und M. Faber und Komp., Bobbinet- und Spitzen-Fabrikanten in Wien (Stadt Nro. 427), auf Verbesserungen an den Warp-Maschinen (Tattings- und Pettinets-Maschinen), wodurch glatte und façonirte Waaren auf eine vortheilhaftere Weise und in größerer Verschiedenartigkeit von Mustern, als es bisher der Fall war, erzeugt werden; auf zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 6886 — H.).

Dem Leopold Funk, Privilegienbesitzer in Wien (Leopoldstadt Nro. 315), auf die Verbesserung in der Erzeugung aller Gattungen Ledergalanterie-Arbeiten, wodurch selbe vor Näße geschützt seien, auch in der Länge der Zeit nicht auseinandergehen, noch sich irgend Etwas von denselben ablösen könne; auf Ein Jahr. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 6972 — H.).

Dem Anton Hartinger, quieszirten Korrektor der k. Akademie der bildenden Künste in Wien (Gumpendorf Nro. 381), auf die Verbesserung in der Lithographie und Steindruckerei, welche bestehe: a) in einer lithographischen Schwärze für den Kreidedruck, die in den lichtesten Tuschtönen bis in's tiefste Schwarz scharfe, saftige und klare Abdrücke liefere; b) in einer solchen Vorbereitung aller Farben, daß sie mit dem größten Vortheile für den Farbendruck verwendet werden können; auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 7003 — H.).

Przywilej, Józefowi F. Kaudersowi, fabrykantowi wybijanych kartonów i chusteczek w Pradze (nr. 83), na lat trzy nadany na wynalazek i udoskonalenie przyrządu do użytku przy fabrykacyi wybijania kartonów i chusteczek. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 7048 — H.).

Baumgartner m. p.

441.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych z dnia 10. Sierpnia 1851,

którem przywilej Michałowi Bermannowi Tellerowi dnia 29. Sierpnia 1843 nadany na wynalazek i udoskonalenie maszyn i materyjałów do wyrabiania oleju, na dalszy rok jeden się przedłuża.

Ministerstwo handlu widziało się spowodowanem, przywilej Michałowi Bermannowi Tellerowi, kupcowi w Pradze, dnia 29. Sierpnia 1843 nadany na wynalazek i udoskonalenie maszyn i materyjałów do wyrabiania oleju, na dalszy, t. j. dziewiąty rok przedłużyć.

Baumgartner m. p.

442.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych z dnia 12. Września 1851,

którem kilkanaście przywilejów dla niewykonywania za zgasłe ogłasza się.

Następujące przywileje zostały z powodu zaniechanego wykonywania za zgasłe ogłoszone:

1. Dezyderyjusza (Desirè) Józefa Marchala, z dnia 21. Grudnia 1843 na wynalazek bitych, spłaszczonych, niekruchych i nierdzewiających kloców u kolei żelaznej;

2. Anatola de Sessevalle, z dnia 31. Grudnia 1846 na wynalazek w produkcyi sprzączek z haczkami;

3. Rudolfa Bonfila, z dnia 4. Listopada 1839 na udoskonalenie w wyrabianiu sukien i innych fabrykatów nieprzerwanej długości;

4. D. M. Pollaka, z dnia 29. Lutego 1844 na wynalazek stapiania węgli kamiennych;

5. Zofii Mercier, z dnia 7. Grudnia 1847 na wynalazek i wydoskonalenie aparatu parowego do prania i wyługowania bielizny;

6. Izraela Jejtelesa, z dnia 28. Stycznia 1847 na udoskonalenie w wyrabianiu szczotek;

Dem Joseph F. Kauders, Kattun- und Tücheldruck-Fabrikanten in Prag (Nro. 83), auf die Erfindung und Verbesserung einer Vorrichtung zur Anwendung bei der Kattun- und Tücheldruck-Fabrikation; auf drei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 7048 — H.).

Baumgartner m. p.

441.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 10. September 1851,

womit das Privilegium des Michael Bermann Teller vom 29. August 1843, auf die Erfindung und Verbesserung von Maschinen und Stoffen zur Oel-Erzeugung auf die weitere Dauer Eines Jahres verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das Privilegium des Michael Bermann Teller, Handelsmannes in Prag, vom 29. August 1843, auf die Erfindung und Verbesserung von Maschinen und Stoffen zur Oel-Erzeugung auf die weitere Dauer Eines, das ist des neunten Jahres, zu verlängern befunden (Z. 7047 — H.).

Baumgartner m. p.

442.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 12. September 1851,

womit mehrere Privilegien wegen Nichtausübung für erloschen erklärt werden.

Nachstehende Privilegien wurden wegen Nichtausübung als erloschen erklärt, und zwar:

1. des Desiré Joseph Marchal, vom 21. December 1843, auf die Erfindung von streckbaren geplätteten, unspröden und unoxidirbaren eisernen Eisenbahnblöcken;

2. des Anatole de Sessevalle, vom 31. December 1846, auf die Erfindung in der Erzeugung von Hakenschnallen;

3. des Rudof Bonfil, vom 4. November 1839, auf die Verbesserung zur Verarbeitung von Tüchern und Fabrikaten von ununterbrochener Länge;

4. des D. M. Pollak, vom 29. Februar 1844, auf die Erfindung Steinkohlen zu schmelzen;

5. der Sophie Mercier, vom 7. December 1847, auf die Erfindung und Verbesserung eines Dampfapparates zum Waschen und Auslaugen der Wäsche;

6. des Israel Jeiteles, vom 28. Jänner 1847, auf Verbesserungen in der Bürsten-Erzeugung;

7. Henryka Emanuela, z dnia 24. Lipca 1846, na wydoskonalenia przy atmosferycznych kolejach żelaznych;

8. Jerzego Hintona Bowilla, z dnia 24. Lipca 1846 na udoskonalenie w prowadzeniu gazu;

9. Ambrozego Brevina, tudzież Johna Heathcoata i spółki, z dnia 12. Stycznia 1847 na udoskonalenia przy maszynach i przyrządach do zesnucia i przędzenia jedwabiu;

10. Karola de Bergue, z dnia 28. Stycznia 1847 na udoskonalenie w konstrukcyi sprężyn u wozów kolei żelaznej i innych, nakoniec

11. Wiliama Henryka Philipsa i Karola Mackenziela, z dnia 5. Lutego 1847 na udoskonalenia środków i aparatów do gaszenia ognia.

Baumgartner m. p.

443.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych z dnia 16. Września 1851,

mocą którego przywilej, Ignacemu Kapferowi dnia 21. Sierpnia 1849 nadany na robienie różnych naczyń z blachy żelaznej cyną pobielanej, na rok jeden przedłużono.

Ministerstwo handlu uznało się spowodowanem przywilej, Ignacemu Kapferowi dnia 21. Sierpnia 1849 nadany na poprawę w wyrabianiu różnych naczyń z blachy cyną pobielanej, na dalszy rok jeden, to jest rok trzeci przedłużyć (l. 7198 — H,).

Baumgartner m. p.

444.

S p i s

wyłącznych przywilejów, od Ministerstwa, handlu, przemysłowości i budowli publicznych pod dniem 17. Września 1851 nadanych.

Przywilej, Aloizemu Stummerowi, kapitanowi c. k. uprzywilejowanego towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju, w Wiedniu (Leopoldstadt nr. 554) na rok jeden nadany na wynalazek statku parowego, przydatnego do żeglugi na rzekach małych i wielkich, który pod względem bezpieczeństwa i ekonomicznym wielkie i znaczne korzyści przed wszystkiemi dotąd znanemi okrętami parowemi i innemi statkami nastręcza, znacznie mniejszy opór w żeglowaniu tak z wodą jak i pod wodę stawi, i daleko szybszą jazdę możliwą czyni. O zachowanie ta-

7. des Henry Emanuel, vom 24. Juli 1846, auf Verbesserungen an athmosphärischen Eisenbahnen;

8. des Georg Hinton Bovill, vom 24. Juli 1846, auf die Verbesserung im Leiten des Gases;

9. des Ambros Brevin, und des John Heathcoat und Komp., vom 12. Jänner 1847, auf Verbesserungen an den Maschinen und Vorrichtungen zum Abhaspeln und Spinnen der Seide;

10. des Charles de Bergue, vom 28. Jänner 1847, auf Verbesserung in der Konstrukzion von Federn für Eisenbahn- und andere Wagen und endlich

11. des William Henry Philips und Charles Mackenziel, vom 5. Februar 1847, auf Verbesserungen der Mittel und Apparate zur Dämpfung von Feuer.

Baumgartner m. p.

443.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 16. September 1851,

womit das Privilegium des Ignaz Kapfer vom 21. August 1849 auf Erzeugung verschiedener Gefäße aus verzinntem Eisenbleche auf die weitere Dauer Eines Jahres verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das Privilegium des Ignaz Kapfer vom 21. August 1849 auf eine Verbesserung in der Erzeugung verschiedener Gefäße aus verzinntem Eisenbleche auf die weitere Dauer Eines, das ist des dritten Jahres zu verlängern befunden (Z. 7198 — H.).

Baumgartner m. p.

444.

Verzeichniß

der von dem Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten am 17. September 1851 verliehenen ausschließenden Privilegien.

Dem Alois Stummer, Kapitän der k. k. privilegirten Donau-Dampfschifffahrts-Gesellschaft in Wien (Leopoldstadt Nro. 554), auf die Erfindung eines zur Befahrung von Flüssen und Strömen geeigneten Dampf-Fahrzeuges, welches in Sicherheits- wie auch in ökonomischen Rücksichten viele und bedeutende Vortheile vor allen bisher bekannten Dampfschiffen und anderen Fahrzeugen gewähre, einen bedeutend geringeren Widerstand sowohl stromauf- als abwärts veranlasse, und eine viel schnellere Fahrt möglich mache; auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffent-

jemnicy proszono. Pod względem bezpieczeństwa publicznego wykonywaniu tego przywileju nie stoi nic na zawadzie (l. 7068 — H.).

Przywilej, A. M. Pollakowi, c. k. uprzywilejowanemu fabrykantowi w Wiedniu (w mieście nr. 728) na lat pięć nadany na wynalazek sposobów, za których użyciem przemoknięcie zapakowanych przedmiotów zaraz z wierzchu bez otwarcia pakunku poznać można. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 7070—H.).

Przywilej, Adolfowi Zillerowi, komisyjonarzowi w Wiedniu (Leopoldstadt nr. 706) na rok jeden nadany na udoskonalenie w fabrykacyi zapałek które w tem polega, iż po użytku same gasną, przezco nie tak łatwo jak przy zwykłych zapałkach z nieostrożności nieszczęścia powstać mogą, tudzież że takowe woń przyjemną wydają. Opis przywileju złożono w c. k. niższo-austryjackiem namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może. Pod względem bezpieczeństwa publicznego wykonywaniu tego przywileju nie stoi nic na zawadzie (l. 7071 — H.).

Przywilej, Dunkanowi Mackenziemu, z Manchestru w Anglii, przez Fryderyka Roedigera, (Wieden St. Ulryk nr. 50), na lat dwa nadany na wynalazek i udoskonalenie maszyn czyli aparatów do lawirowania i przenoszenia deseniów lub wzorów i do wycinania, przebijania i wszelkiego przyrządzania kart papierowych albo innych materyjałów, używanych na warsztatach Jacquarda i innych do fabrykacyi materyi w desenie. Opis przywileju złożono w c. k. niższo-austryjackiem namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może. Pod względem bezpieczeństwa publicznego wykonywaniu tego przywileju nic nie stoi na zawadzie. Złożono także rewers, jakiego się od cudzoziemców wymaga (l. 7096 — H.).

Przywilej, Ludwikowi Ravené, młodszemu, mechanikowi w Berlinie, przez Józefa Jungha, prywatyzującego w Wiedniu (w mieście nr. 365), na rok jeden nadany na wynalazek nowej maszyny do składania i prasowania, przezco uskutecznia się składanie i prasowanie drukowanych arkuszy papieru, to jest gazet, książek lub jakichkolwiek innych druków, którato maszyna przy każdej dobrze złożonej szybkiej prasie urządzona i od tejże samej siły w ruch wprawiona być może, a za której pomocą wszystko co zpod prasy drukarskiej wychodzi, również szybko złożone i prasowane być może, z oszczędzeniem pracy rąk ludzkich nie tylko przy składaniu, lecz i przy odbieraniu papieru zpod prasy. Wynalazek ten patentowano w królestwie Pruskiem na lat sześć, rachując od dnia 10. Grudnia 1850. O zachowanie tajemnicy proszono. Złożono także rewers, jakiego się od cudzoziemców wymaga (l. 7114 — H.).

lichen Sicherheitsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 7068 — H.).

Dem A. M. Pollak, k. k. privilegirten Fabrikanten in Wien (Stadt Nro. 728), auf die Erfindung von Mitteln, durch deren Anwendung das Naßwerden verpackter Gegenstände gleich von Außen erkannt werden könne, ohne die Verpackung zu eröffnen; auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 7070 — H.).

Dem Adolph Ziller, Kommissionär in Wien (Leopoldstadt Nro. 706), auf die Verbesserung in der Fabrikazion der Zündhölzchen, welche darin besteht, daß sie nach dem Gebrauche von selbst erlöschen, wodurch nicht so leicht, wie bei den gewöhnlichen Zündhölzchen, aus Unvorsichtigkeit Unglücksfälle entstehen können, und daß sie dabei zugleich einen Wohlgeruch verbreiten; auf Ein Jahr. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung. In öffentlichen Sicherheitsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 7071 -- H.).

Dem Dunkan Mackenzie, aus Manchester in England, durch Friedrich Rödiger, (Wien St. Ulrich Nro. 50), auf die Erfindung und Verbesserung von Maschinen und Apparaten zum Laviren und Uebertragen von Dessins oder Mustern und zum Ausschneiden, Durchschlagen und sonstigen Vorrichten der Kartenblätter oder anderer Materialien, welche bei den Jaquard'schen und anderen Werkstühlen zur Fabrikazion façonirter Stoffe verwendet werden; auf zwei Jahre. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung. In öffentlichen Sicherheitsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen. Der Fremdenrevers liegt vor (Z. 7096 — H.).

Dem Louis Ravené, junior, Mechaniker in Berlin, durch Joseph Jungh Privatier in Wien (Stadt Nr. 365), auf die Erfindung einer Falzmaschine, wodurch das Falzen der gedruckten Papierbögen, seien es Zeitungen, Bücher oder sonst was immer für Druckgegenstände bewerkstelliget werde, welche Maschine bei jeder gut konstruirten Schnellpresse anzubringen sei, von derselben Kraft bewegt werde und mittelst welcher Alles, was durch die Presse gedruckt wird, eben so schnell gefalzt werden könne, mit Ersparung der Arbeit durch Menschenhände nicht nur beim Falzen, sondern auch beim Abnehmen des Papiers; auf Ein Jahr. Im Königreiche Preußen ist diese Erfindung seit 10. December 1850 auf sechs Jahre patentirt. Die Geheimhaltung wurde angesucht. Der Fremdenrevers liegt vor (Z. 7114 — H.).

Przywilej Aleksandrowi Frankelowi, ajentowi kupieckiemu (Leopoldstadt nr. 528), na rok jeden nadany na wynalazek i udoskonalenie w robieniu bucików z rozmaitych materyi, które przylegają swobodnie, podają się za kształtem nogi, a elastycznością usuwają dotkliwy ból z odmrożenia nóg, nagniotków lub martwych kostek pochodzący, przyczem sprężyna elastyczna w ten sposób się schodzi, iż noga pokryciem skórzanem od zamoczenia i zimna jest ochroniona, a buciki kształt swój zawsze zachowują. Opis tego przywileju złożono w c. k. austryjackiem namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 7260 — H.).

Przywilej, Ludwikowi baronowi Lo Presti w Wiedniu (w mieście nr. 276), u Karola de Nagyego, na lat pięć nadany na udoskonalenie przy hydraulicznych prasach, pompach i tym podobnych maszynach, za pomocą którego szybkość kompresyi reguluje się ściśle sama wedle oporu przedmiotu, przyczem pod równemi zresztą warunkami prasa hydrauliczna robotę swą w czwartej części tego czasu wykonywa, jak to zwykle dzieje się nawet przy dwu pompach zrobionych bez tego udoskonalenia. Opis tego przywileju złożono w c. k. niższo-austryjackiem namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może. Pod względem bezpieczeństwa publicznego wykonywanie tegoż żadnej nie czyni obawy (l. 7323 — H.).

Baumgartner m. p.

445.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych z dnia 20. Września 1851,

jako doniesienie, że Ignacy Gessmann przywilej Wilhelmowi Kyritzowi i H. A. Syrrenbergowi pod dniem 22. Grudnia 1847 nadany na poprawę już uprzywilejowanego smarowidla do wozów i machin, a później na własność jego przeniesiony, przelał na Józefa Morawetza i H. A. Syrrenberga, ogłoszonem zostaje.

Ministerstwo handlu przyjęło do wiadomości i poleciło zaprenotować doniesienie, że Ignacy Gessmann przywilej pierwotnie Wilhelmowi Kyritzowi i H. A. Syrrenbergowi pod dniem 22. Grudnia 1847 na poprawę w robieniu już uprzywilejowanego smarowidła do wozów i machin nadany, a potem na jego własność przeniesiony, na Józefa Morawetza, technika, i H. A. Syrrenberga kupca w Wiedniu (na Leopoldsztadzie nr. 61) przelał (l. 7345 — H.).

Baumgartner m. p.

Dem Alexander Frankel, Handlungs-Agenten in Wien (Leopoldstadt Nro. 528), auf die Erfindung und Verbesserung in der Verfertigung von Stiefelleten aus verschiedenen Stoffen, welche sich gefällig anschließen, nach jeder Ristweite des Fußes verwendbar seien, und durch Elastik den empfindlichen Schmerz bei Frostbeulen, Hühneraugen und Ueberbeinen verhindern, wobei die elastische Feder derart schließe, daß der Fuß durch die Bedeckung des Leders vor dem Eindringen der Nässe und Kälte geschützt sei, die Stiefelleten aber fortwährend ihre Form behalten; auf Ein Jahr. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 7260 — H.).

Dem Ludwig Baron Lo Presti in Wien (Stadt Nro. 276), bei Karl von Nagy, auf die Verbesserung an den hydraulischen Pressen, Pumpen und ähnlichen Maschinen, wobei die Geschwindigkeit der Kompression sich genau nach dem Widerstande des Stoffes von selbst regle, wodurch bei sonst gleichen Bedingungen eine hydraulische Presse ihre Arbeit in dem vierten Theile der Zeit vollführe, als dieß sonst ohne diese Verbesserung selbst bei zwei Pumpenkörpern möglich sei; auf fünf Jahre. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung. In öffentlichen Sicherheitsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 7323 — H).

Baumgartner m. p.

445.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 20. September 1851,

womit die Anzeige, daß Ignaz Geßmann das dem Wilhelm Kyritz und H. A. Syrrenberg am 22. December 1847 auf Verbesserung der bereits privilegirten Wagen- und Maschinenschmiere verliehene, und hierauf in sein Eigenthum übergegangene Privilegium an Joseph Morawetz und H. A. Syrrenberg übertragen habe, kundgemacht wird.

Das Handelsministerium hat die Anzeige, daß Ignaz Geßmann das ursprünglich dem Wilhelm Kyritz und H. A. Syrrenberg am 22. Dezember 1847, auf eine Verbesserung in der Erzeugung der bereits privilegirten Wagen- und Maschinenschmiere verliehene, und hierauf in sein Eigenthum übergegangene Privilegium, an Joseph Morawetz, Techniker, und H. A. Syrrenberg, Kaufmann in Wien, (Leopoldstadt Nro. 61), übertragen habe, zur Wissenschaft und in Vormerkung genommen (Z. 7345 — H.).

Baumgartner m. p.

446.

Spis

wyłącznych przywilejów, od Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych na dniu 25. Września 1851 nadanych.

Przywilej, Ferdynandowi Grutschowi, miejskiemu tapicerowi w Wiedniu (w mieście nr. 995) na rok jeden nadany na udoskonalenie w wyrabianiu elastycznych materaców, które przez właściwe przyrządzenie przewyższają dotychczasowe materace co do trwałości, elastyczności, wygody i taniości. Opis tego przywileju złożono w c. k. niższo-austryjackiem namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 7346 — H.).

Przywilej, Jakóbowi F. H. Hembergerowi, dyrektorowi administracyi w Wiedniu (w mieście nr. 758) na lat pięć nadany na udoskonalenie w fabrykacyi mydła zapomocą właściwie ku temu przydatnego aparatu, przezco produkować można mydło znacznie lepszej jakości i po wiele niższych cenach, jak przy postępowaniu dotychczasowem. O zachowanie tajemnicy proszono. Pod względem sanitarnym przeciw wykonywaniu tego przywileju żadna nie zachodzi przeszkoda (l. 7347 — H.).

Przywilej, Franciszkowi Kinkowi, właścicielowi c. k. uprzywilejowanej fabryki hydraulicznego cementu (kitu) w Kufsztynie w Tyrolu, na lat pięć nadany na wynalazek w wyrabianiu płyt na dachy i podłogi z hydraulicznego cementu z przymieszaniem lub bez przymieszania piasku, które wyrabiane być mogą w rozmaitym kształcie i grubości, chropowate, na wpół polerowane, doskonale polerowane lub w desenie rozmaitego koloru, przytem nadzwyczajnie mocnych, nie podlegających bynajmniej zmianie powietrza, ogniotrwałych i po bardzo umiarkowanej cenie; oraz w wyrabianiu rur do studzien bardzo mocnych i długotrwałych. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 7376 — H.).

Przywilej, Karolowi Kussikowi, prywatyzującemu z Heregh na Węgrzech (Wieden Landstrasse nr. 146), na rok jeden nadany na wynalazek korby dyjametralnej, która przy budowaniu maszyn najobszerniejsze zastosowanie znajdzie. O zachowanie tajemnicy proszono. Pod względem bezpieczeństwa publicznego przeciw wykonywaniu tego przywileju żadna nie zachodzi przeszkoda (l. 7381 — H.).

Przywilej, Johnowi Bailliemu, dyrektorowi maszyn w Peszcie, i Janowi Socherowi, c. k. asystentowi inżynijerstwa, przez Johna Hasswell, dyrektora fabryki maszyn kolei żelaznej wiedeńsko-głognickiej w Wiedniu (Wieden nr. 953), na lat trzy nadany na wynalazek w udoskonaleniu wentylów, mianowicie nowego urządzenia w obciążaniu wentylów bezpieczeństwa u lokomotywów i wszel-

446.

Verzeichniß

der von dem Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten am 25. September 1851 verliehenen ausschließenden Privilegien.

Dem Ferdinand Grutsch, bürgerlichen Tapezierer in Wien (Stadt Nro. 995), auf die Verbesserung in der Erzeugung elastischer Matratzen, welche durch eine eigene Vorrichtung die bisherigen Matratzen an Haltbarkeit, Elastizität, Bequemlichkeit und Billigkeit übertreffen; auf Ein Jahr. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 7346 — H.).

Dem Jakob F. H. Hemberger, Verwaltungs-Direktor in Wien (Stadt Nro. 758), auf die Verbesserung in der Fabrikazion der Seife mittelst eines besonderen hiezu geeigneten Apparates, wodurch die Seife in bedeutend besserer Qualität und zu einem viel geringeren Preise, als durch das gewöhnliche Verfahren erzeugt werden könne; auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sanitätsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Zahl 7347 — H.).

Dem Franz Kink, Besitzer der k. k. privilegirten hydraulischen Zement-Fabrik zu Kufstein in Tirol, auf die Entdeckung in der Erzeugung von Dach- und Fußbodenplatten aus hydraulischem Zemente mit oder ohne Sandzusatz, welche von verschiedener Form und Dicke, rauh, halbgeschliffen, feingeschliffen und dessinirt von verschiedener Farbe erzeugt werden können, zugleich äußerst fest, unveränderlich in jeder Witterung, feuersicher und sehr billig im Preise seien; ferner in der Erzeugung von Brunnenröhren aus der nämlichen Masse von großer Haltbarkeit und langer Dauer; auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 7376 — H.).

Dem Karl Kussik, Privatier aus Heregh in Ungarn, Wien (Landstrasse Nro. 146), auf die Erfindung einer Diametral-Kurbel, welche bei dem Maschinenbaue die ausgedehnteste Anwendung finde; auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sicherheitsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 7381 — H.).

Dem John Baillie, Maschinen-Direktor in Pest, und Johann Socher, k. k. Ingenieur-Assistent, durch John Haßwell, Direktor der Maschinen-Fabrik der Wien-Gloggnitzer Eisenbahn in Wien (Wieden Nro. 953), auf die Erfindung einer Ventil-Verbesserung, nämlich einer neuen Einrichtung, die Sicherheits-Ventile bei Locomotiven, Dampfschiffen und allen Gattungen von Dampfkesseln zu belasten; auf drei

kich okrętów i kotłów parowych. Złożony opis tego przywileju przechowuje się w c. k. niższo-austryjackiem namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może. Pod względem bezpieczeństwa publicznego przeciw wykonywaniu tegoż żadna nie zachodzi przeszkoda. John Baillie, będąc cudzoziemcem, złożył przepisany rewers (l. 7382 — H.).

Przywilej, Pawłowi Mezziemu, sensalowi towarów jedwabnych w Medyjolanie (Contrada dei Meravigli nr. 2383) na lat trzy nadany na wynalazek preparatu z mineralnych i roślinnych substancyj do zesnucia jedwabiu z poczwarek jedwabników (cocons) zapomocą zimnej wody, przezco zesnucie jedwabiu z żyjących poczwarek, a oprócz tego i użycie tychże do uzyskania nasienia możliwem się staje. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 7427 — H.).

Przywilej, Franciszkowi Fischerowi, prywatyzującemu w Kapfenbergu w Styryi, na rok jeden nadany na wynalezienie właściwie postawionego pieca, który chemicznemi preparatami bez ognia przez kilka godzin ogrzany być może. O zachowanie tajemnicy proszono. Pod względem bezpieczeństwa publicznego przeciw wykonywaniu tego przywileju żadna nie zachodzi przeszkoda (l. 7428 — H.).

Przywilej, Henrykowi D. Schmidowi, c. k. upoważnionemu fabrykantowi maszyn w Wiedniu (Landstrasse nr. 144), na dwa lata nadany na wynalazek połączenia dwóch systemów maszyn parowych, to jest systemu Mandslaya z systemem maszyn z balansowaniem, przezco osięga się to istotne udoskonalenie i uproszczenie, iż obadwa balanse wprawiające w ruch wszelaki system pomp, zapomocą krótkich ramion w takowy sposób z drągiem pompowym połączone są, iż oraz nadają mu w każdym kierunku dyrekcyję w linii prostej. Opis tego przywileju złożono do przechowania w c. k. niższo-austryjackiem namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może. Pod względem bezpieczeństwa publicznego przeciw wykonywaniu tego przywileju żadna nie zachodzi przeszkoda (l. 7429 — H.).

Przywilej, B. Józefowi Antoniemu de Sonnenthal, cywilnemu inżynijerowi w Wiedniu (Leopoldstadt nr. 424), na lat cztery nadany na odkrycie i udoskonalenie na tem polegające, iż przy zastosowaniu przepisów ostrogranów i rur, połączywszy z tem plecionkę z drutu, w wielu częściach jakowej budowy używane dotąd drzewo z zupełnem bezpieczeństwem zastąpić można żelazem, np. przy wiązaniu dachów, belkach tramowych i t. p.; iż zbudowane w ten sposób wiązania dachów zupełnie są ogniotrwałe, pokrywane być mogą jakiemkolwiek dotąd używanym materyjałem, a co do wagi lżejsze są od drewnianych; iż zabudowanie mające takowe wiązanie dachu mury daleko słabsze mieć może, bez najmniejszego narażenia się na niebezpieczeństwo, a więc przeto w ogólności i taniej przychodzi; nakoniec iż te udoskonalenia tak przy prostych domach włościańskich, jak i do pałaców zastosować można, tudzież że

Jahre. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung. In öffentlichen Sicherheitsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen. Der Fremdenrevers des John Baillie liegt vor (Z. 7382—H.).

Dem Paolo Mezzi, Seidenwaaren-Sensal in Mailand (contrada dei Meravigli, Nro. 2383), auf die Erfindung eines Präparates aus mineralischen und vegetabilischen Substanzen zum Abwinden der Seide von den Kokons mittelst kalten Wassers, wodurch das Abhaspeln der Seide von lebenden Kokons und überdieß die Benützung der Letzteren zur Saamengewinnung ermöglicht werde; auf drei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 7427 — H.).

Dem Franz Fischer, Privatier zu Kapfenberg in Steiermark, auf die Entdeckung eines eigenthümlich konstruirten Ofens, welcher mit chemischen Prävaraten ohne Feuer durch mehrere Stunden geheizt werden könne; auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sicherheitsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 7428 — H.).

Dem Heinrich D. Schmid, k. k. landesbefugten Maschinen-Fabrikanten in Wien (Landstrasse Nro. 144), auf die Erfindung der Vereinigung zweier Systeme von Dampfmaschinen, nämlich des Systems von Mandslay mit jenem der Balancier-Maschinen, wodurch die wesentliche Verbesserung und Vereinfachung erreicht werde, daß die beiden Balanciers, die ein beliebiges System von Pumpen in Bewegung setzen, durch kurze Gelenke auf solche Weise mit der Kolbenstange verbunden seien, daß sie zugleich derselben in jeder Richtung als geradlinige Führung diene; auf zwei Jahre. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung. In öffentlichen Sicherheitsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 7429 — H.).

Dem B. Joseph Anton von Sonnenthal, Zivil-Ingenieur in Wien (Leopoldstadt Nro. 424), auf die Entdeckung und Verbesserung, welche darin bestehe, daß mit Anwendung des Kanten- und Röhren-Prinzips, verbunden mit einem Flechtwerke von Draht, bei vielen Theilen eines Gebäudes das bisher dazu verwendete Holz mit voller Sicherheit durch Eisen ersetzt werden könne, als z. B. bei Dachstühlen, Trambalken u. s. w.; daß derart gebaute Dachstühle völlig feuersicher seien, mit jedem bisher verwendeten Deckmateriale eingedeckt werden können, und im Gewichte leichter als hölzerne seien; daß ein Gebäude mit einem solchen Dachstuhle bedeutend schwächere Mauern haben könne, ohne die Sicherheit im Geringsten zu gefährden und daher im Ganzen auch billiger zu stehen komme; daß endlich diese Verbesserungen sich eben so gut bei ordinären Bauernhäusern, wie bei Pallästen anbringen lassen und daß jeder Schlossergeselle hiezu verwendet werden könne; auf vier Jahre. Die Geheimhaltung wurde an-

każdy czeladnik ślusarski do tego użyty być może. O zachowanie tajemnicy proszono. Pod względem bezpieczeństwa publicznego żadna przeciw wykonywaniu tego przywileju nie zachodzi przeszkoda, byle tylko roboty w sposób porządny były uskuteczniane (l. 7436 — H.).

Baumgartner m. p.

447.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych z dnia 30. Września i 3. Października 1851,

którem przedłuża się nadal kilkanaście przywilejów.

Ministerstwo handlu zostało spowodowanem przedłużyć nadal następujące przywileje:

1. Przywilej, pierwotnie Jana Preschela, później na własność Arona Pollaka przeniesiony, pierwszemu pod dniem 16. Sierpnia 1839 r. nadany na wynalazek wygotowywania wszelkiego mydła ciekłego i twardego, a to z pewnego ciała, ktemu dotychczas nieużywanego, na rok trzynasty.

2. Przywilej, Aloizemu Stummerowi, kapitanowi pierwszego c. k. uprzywilejowanego towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju, w Wiedniu, pod dniem 12. Sierpnia 1850 nadany na wynalazek maszyny, za której pomocą dziury czopowe, każdego rodzaju, rozmiaru i kształtu, tudzież inne tego rodzaju zagłębienia w drewnianych robotach stolarskich i ciesielskich, z szczególniejszą dokładnością, czystością a znacznem oszczędzeniem czasu i pracy wykonywane być mogą, na rok drugi.

3. Przywilej, Janowi Jerzemu Angeliemu, c. k. nadwornemu i miejskiemu fabrykantowi i handlarzowi wyrobów woskowych w Wiedniu, dnia 16. Września 1840 nadany na udoskonalenie w wyrabianiu świec woskowych, na rok dwunasty.

4. Przywilej, Karolowi Geylingowi, malarzowi szkieł w Wiedniu, dnia 4. Sierpnia 1847 nadany na wynalazek wypalania rysunków w kształcie muszlinu, tiulu, petynety, koronek gładkich lub w desenie, na wszelkich szybach u okien, tudzież taflach zwierciadlanych, oraz trwałego powlekania farbą, albo też przytapiania tejże na takowych, na rok piąty.

5. Przywilej, Jakóbowi Bierstingerowi młodszemu, w Wiedniu, dnia 8. Sierpnia 1849 r. nadany na udoskonalenie uprzywilejowanych pod dniem 28 Stycznia 1849 koszów dozorczych, służących do przewożenia drobno szczypanego drzewa opałowego, na rok trzeci.

6. Przywilej, pierwotnie Fryderyka Wilhelma Kyritza, później na własność Józefa Morawetza, technika, przelany, pierwszemu dnia 18. Sierpnia 1850 nadany na nowy wynalazek mydła do prania, na rok drugi.

gesucht. In öffentlichen Sicherheitsrücksichten steht bei übrigens solider Ausführung der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 7436 — H.).

Baumgartner m. p.

447.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 30. September und 3. Oktober 1851,

womit mehrere Privilegien verlängert werden.

Das Handelsministerium hat nachstehende Privilegien zu verlängern befunden:

1. Das ursprünglich dem Johann Preschel verliehene und sodann in das Eigenthum des Aron Pollak übergegangene Privilegium vom 16. August 1839 auf die Erfindung alle Sorten von Schmier und festen Seifen aus einem hierzu noch nie verwendeten Körper zu sieden; auf das dreizehnte Jahr.

2. Das Privilegium des Alois Stummer, Kapitäns der ersten k. k. privilegirten Donau-Dampfschifffahrts-Gesellschaft in Wien, vom 12. August 1850, auf die Erfindung einer Maschine, mittelst welcher Zapfenlöcher jeder Art, Dimension und Form, sowie auch andere derartige Vertiefungen in Holzbestandtheilen der Tischler und Zimmermannsarbeiten mit besonderer Genauigkeit, Reinheit und bedeutender Ersparniß an Zeit und Arbeit hergestellt werden können; auf das zweite Jahr.

3. Das Privilegium des Johann Georg Angeli, k. k. Hof- und bürgerlichen Wachsziehers und Wachshändlers in Wien, vom 16. September 1840, auf eine Verbesserung in der Erzeugung der Wachskerzen; auf das zwölfte Jahr.

4. Das Privilegium des Karl Geyling, Glasmalers in Wien, vom 4. August 1847, auf die Entdeckung alle Gattungen Fenster- und Spiegeltafeln musselin-, tull-, pettinet-, spitzenartig, glatt oder façonirt zu ätzen, mit Farbe dauerhaft zu überziehen oder diese auch ganz fest darauf einzuschmelzen; auf das fünfte Jahr.

5. Das Privilegium des Jakob Bierstinger des Jüngeren, in Wien, vom 8. August 1849, auf eine Verbesserung der am 28. Jänner 1849 privilegirten Kontrolkörbe zur Verführung des verkleinerten Brennholzes; auf das dritte Jahr.

6. Das ursprünglich dem Friedrich Wilhelm Kyritz verliehene und sodann in das Eigenthum des Technikers Joseph Morawez übergegangene Privilegium vom 18. August 1850, auf die Erfindung einer Wasch-Seife; auf das zweite Jahr.

7. Przywilej, Wawrzyńca Mayera, miejskiego stolarza w Wiedniu, dnia 21. Sierpnia 1849 nadany na udoskonalenie niesmrodliwych domowych i pokojowych jego wymysłu prewetów, pod dniem 5. Sierpnia 1844 uprzywilejowanych, na rok trzeci.

8. Przywilej, Ludwikowi de Orth i Leopoldowi Stephanowi w Wiedniu dnia 7. Sierpnia 1849 nadany na wynalazek nowego postępowania przy osłonieniu i izolowaniu elektro-magnetycznych drutów telegrafowych za pomocą gutta-perchy i rozmaitych kompozycyi z gutta perchy i innych substancyi, na rok trzeci.

9. Przywilej, Janowi Truberowi, miejskiemu ślusarzowi w Wiedniu, dnia 27. Czerwca 1845 nadany na wynalazek i udoskonalenie w ogrzewaniu powietrza, na rok siódmy.

10. Przywilej, Franciszkowi Morawetzowi, załozycielowi łazienek Zofii (Sophienbad), dnia 11. Września 1844 nadany na wynalazek przy kąpielach parowych, na rok ósmy.

11. Przywilej, Aloizemu Zechmeisterowi, fabrykantowi skór w Gaming, dnia 4. Września 1846 nadany na wynalazek nadawania wszelkim wyprawnym skórom przez nowe postępowanie zapomocą pary i właściwego ku temu wynalezionego smarowidła więcej mocy i elastyczności, a zrobionym z tychże skór butom i trzewikom zapomocą ku temu również wynalezionego postępowania więcej trwałości, na rok szósty i siódmy.

12. Przywilej, Wacławowi Schwarzowi w Wiedniu, dnia 3. Września 1841 nadany na wynalazek pomady, na rok jedynasty.

13. Przywilej, Janowi Jerzemu Bodmerowi, inżynijerowi i maszyniście w Londynie, dnia 1. Września 1847 nadany na udoskonalenie w konstrukcyi i ułożeniu szyn, podkładów pod szyny, ligarów drewnianych (Sleepers), przechodów, wymijaczy i kół u wozów lokomotywowych przy kolejach żelaznych, na rok piąty.

14. Przywilej, domowi handlowemu „Carlo Luigi Chiozza e Figli“ w Tryjeście, dnia 23. Września 1841 nadany na wynalazek osobliwego pływającego mydła do prania, na rok dziewiąty i dziesiąty.

Baumgartner m. p.

7. Das Privilegium des Laurenz Mayer, bürgerlichen Tischlermeisters in Wien, vom 21. August 1849, auf die Verbesserung seiner am 5. August 1844 privilegirten geruchlosen Haus- und Zimmer-Retiraden; auf das dritte Jahr.

8. Das Privilegium des Louis von Orth und Leopold Stephan in Wien, vom 8. August 1849, auf die Erfindung eines Verfahrens zur Umhüllung und Isolirung der elektro-magnetischen Telegraphen-Drähte mittelst Gutta-Percha und verschiedener Komposizionen aus Gutta-Percha und anderen Substanzen; auf das dritte Jahr.

9. Das Privilegium des Johann Truber, bürgerlichen Schlossers in Wien, vom 27. Juni 1845, auf eine Erfindung und Verbesserung in der Luftbeheitzung; auf das siebente Jahr.

10. Das Privilegium des Franz Morawetz, Gründers des Sophienbades, vom 11. September 1844, auf eine Erfindung an Dampfbädern; auf das achte Jahr.

11, Das Privilegium des Alois Zechmeister, Lederfabrikanten zu Gaming, vom 4. September 1846, auf die Erfindung dem gegärbten Leder jeder Art durch eine neue Behandlung mittelst Dampf und eine eigene hierzu erfundene Schmiere mehr Haltbarkeit und Elastizität und den daraus verfertigten Stiefeln und Schuhen durch ein gleichfalls hiezu erfundenes Verfahren mehr Dauerhaftigkeit zu verschaffen; auf das sechste und siebente Jahr.

12. Das Privilegium des Wenzel Schwarz in Wien, vom 3. September 1841, auf die Erfindung einer Pomade, auf das eilfte Jahr.

13. Das Privilegium des Johann Georg Bodmer, Ingenieurs und Maschinisten zu London, vom 1. September 1847, auf eine Verbesserung in der Konstrukzion und Stellung der Schienen, Schienenstühle, der Holzunterlagen (Sleepers), der Uebergänge, der Ausweicher und der Lokomotive-Wagenräder bei Eisenbahnen; auf das fünfte Jahr.

14. Das Privilegium des Handelshauses Carlo Luigi Chiozza e Figli zu Triest, vom 23. September 1841, auf die Erfindung einer besonderen Gattung schwimmender Wasch-Seife; auf das neunte und zehnte Jahr.

Baumgartner m. p.